FAMA FOOD SERVICE A.E.

Οικονομικές Καταστάσεις
για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2016

σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (Δ.Π.Χ.Α.)

Ιούλιος 2017

Περιεχόμενα **Σελίδα**

Α) Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου 3

Β) Έκθεση Ελέγχου Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή 7

Γ) Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις σύμφωνα με τα Δ.Π.Χ.Α 9

Α) Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΕΩΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

του Ομίλου

«FAMA FOOD SERVICE A.E.»

ΠΡΟΣ ΕΤΗΣΙΑ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΧΡΗΣΗ 1.1.2016 – 31.12.2016

Κύριοι Μέτοχοι,

Έχουμε την τιμή να σας υποβάλλουμε με την παρούσα έκθεση τις εταιρικές και τις ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις για την χρήση 1.1.2016–31.12.2016, οι οποίες αποτελούνται από τον ισολογισμό, τις καταστάσεις συνολικού εισοδήματος, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών και τις σχετικές επεξηγηματικές σημειώσεις.

Εξέλιξη των εργασιών

Όπως προκύπτει από τις υποβληθείσες εταιρικές και ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις, ο Όμιλος παρουσίασε στην κλειόμενη χρήση κέρδη προ φόρων ποσού Ευρώ 345.737 έναντι αντιστοίχων κερδών ποσού Ευρώ 200.213 της προηγούμενης χρήσης. Ο κύκλος εργασιών της στη παρούσα χρήση ανήλθε στο ποσό των Ευρώ 15.963.861 έναντι του ποσού Ευρώ 14.870.723 της προηγούμενης χρήσης (αύξηση 7,35%). Το μικτό κέρδος του Ομίλου διαμορφώθηκε σε ποσό Ευρώ 3.205.394, έναντι ποσού Ευρώ 2.906.336 στην προηγούμενη χρήση (αύξηση 10,29%). Οι παροχές σε εργαζομένους ανήλθαν στο συνολικό ποσό των Ευρώ 1.418.676 έναντι ποσού Ευρώ 1.289.493 στην προηγούμενη χρήση (αύξηση 10,02%). Στην παρούσα χρήση τα λοιπά λειτουργικά έξοδα ανέρχονται στο ποσό των Ευρώ 1.377.534, έναντι ποσού Ευρώ 1.369.317 στην προηγούμενη χρήση (αύξηση 0,6%). Το χρηματοοικονομικό κόστος στην παρούσα χρήση ανήλθε σε ποσό Ευρώ 9.714 έναντι ποσού Ευρώ 4.397 της προηγούμενης χρήσης (αύξηση 120,92%). Τα καθαρά κέρδη μετά φόρων διαμορφώθηκαν σε ποσό Ευρώ 221.283 έναντι ποσού Ευρώ 108.169 στην προηγούμενη χρήση (αύξηση 104,57%).

Χρηματοοικονομικοί δείκτες

Οι βασικοί χρηματοοικονομικοί δείκτες του Ομίλου για τις χρήσεις 2016 και 2015 έχουν ως εξής:

Αριθμοδείκτες οικονομικής διάρθρωσης

	31/12/2016		**31/12/2015**	
Κυκλοφορούν ενεργητικό	8.050.146	91,59%	8.529.681	92,58%
Σύνολο ενεργητικού	8.789.638		9.213.702	

Ο παραπάνω δείκτης δείχνει την αναλογία κεφαλαίων που έχει διατεθεί σε κυκλοφοριακό ενεργητικό.

Ίδια κεφάλαια	556.447	6,76%	344.343	3,88%
Σύνολο υποχρεώσεων	8.233.191		8.869.359	

Ο παραπάνω δείκτης δείχνει την οικονομική αυτάρκεια του Ομίλου.

Σύνολο υποχρεώσεων	8.233.191	93,67%	8.869.359	96,26%
Σύνολο παθητικού	8.789.638		9.213.702	
Ίδια κεφάλαια	556.447	6,33%	344.343	3,74%
Σύνολο παθητικού	8.789.638		9.213.702	

Οι παραπάνω δείκτες δείχνουν την δανειακή εξάρτηση του Ομίλου.

Ίδια κεφάλαια	556.447	75,25%	344.343	50,34%
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό	739.491		684.021	

Ο δείκτης αυτός δείχνει το βαθμό χρηματοδοτήσεως των ακινητοποιήσεων του Ομίλου από τα Ίδια Κεφάλαια.

Κυκλοφορούν ενεργητικό	8.050.146	103,64%	8.529.681	96,64%
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	7.767.687		8.825.803	

Ο δείκτης αυτός δείχνει την δυνατότητα του Ομίλου να καλύψει τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της με στοιχεία του κυκλοφορούντος ενεργητικού.

Αριθμοδείκτες αποδόσεως και αποδοτικότητας

	31/12/2016		**31/12/2015**	
Καθαρά αποτελέσματα εκμεταλλεύσεως	354.737	2,22%	204.611	1,38%
Πωλήσεις	15.963.861		14.870.723	

Ο αριθμοδείκτης αυτός απεικονίζει την απόδοση του Ομίλου χωρίς το συνυπολογισμό του χρηματοοικονομικού κόστους.

Καθαρά αποτελέσματα χρήσεως μετά φόρων	221.283	1,39%	108.169	0,73%
Πωλήσεις	15.963.861		14.870.723	

Ο αριθμοδείκτης αυτός απεικονίζει την συνολική απόδοση του Ομίλου σε σύγκριση με τα συνολικά της έσοδα

Καθαρά αποτελέσματα χρήσεως προ φόρων	345.022	76,60%	200.213	78,34%
Ίδια κεφάλαια (μέσος όρος)	450.395		255.561	

Ο αριθμοδείκτης αυτός απεικονίζει την αποδοτικότητα των ιδίων κεφαλαίων του Ομίλου.

Μικτά αποτελέσματα	3.205.394	20,08%	2.906.336	19,54%
Πωλήσεις	15.963.861		14.870.723	

Ο αριθμοδείκτης αυτός απεικονίζει το ποσοστιαίο μέγεθος του μικτού κέρδους επί των πωλήσεων του Ομίλου.

Οικονομική θέση της εταιρείας

Με την από 27.12.2016 έκτακτη Γενική Συνέλευση, αποφασίστηκε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας κατά ποσό Ευρώ 99.000,00.

Μετά την πραγματοποιηθείσα στην χρήση αύξηση, το μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας αποτελείται από 10.000 ονομαστικές μετοχές αξίας Ευρώ 30,00 έκαστη, ήτοι συνολικά Ευρώ 300.000,00.

Κυριότεροι κίνδυνοι και αβεβαιότητες

Ο πιστωτικός κίνδυνος είναι ιδιαίτερα αυξημένος στην Ελληνική αγορά που χαρακτηρίζεται από μειωμένα όρια πιστώσεων και υψηλό κόστος δανεισμού. Ο Όμιλος έχει πολύ χαμηλή έκθεση στον τραπεζικό δανεισμό και ανταγωνιστικούς όρους πίστωσης από τους προμηθευτές του.

Ο κίνδυνος επισφαλών απαιτήσεων είναι σημαντικός στην Ελληνική αγορά και ειδικότερα στον κλάδο δραστηριοποίησης του Ομίλου. Το διευρυμένο πελατολόγιο, η μεγάλη διασπορά των πωλήσεων και ο διαρκής έλεγχος της εξυπηρέτησης των υπολοίπων από την οικονομική διεύθυνση περιορίζει σε μεγάλο βαθμό την έκθεση του Ομίλου σε αυτόν τον κίνδυνο.

Ο Όμιλος διενεργεί περιορισμένες πράξεις σε συνάλλαγμα και ως εκ τούτου η έκθεσή της στο συναλλαγματικό κίνδυνο είναι περιορισμένη.

Ευρύτερα, ο Όμιλος εκτίθεται στους κινδύνους που απορρέουν από τη γενικότερη οικονομική συγκυρία που υφίσταται στην Ελληνική αγορά, αλλά και στις συνθήκες της παγκόσμιας αγοράς.

Προσωπικό – διαχείριση ανθρωπίνων πόρων

Ο Όμιλος απασχολεί στις 31/12/2016 40 υπαλλήλους. Τηρεί απόλυτα τις διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας (τεχνικός ασφαλείας κλπ.) και μεριμνά για τη διαρκή επιμόρφωση των εργαζομένων και την ασφάλεια τους. Όλοι οι εργαζόμενοι αντιμετωπίζονται ισότιμα, χωρίς να γίνονται διακρίσεις οποιουδήποτε είδους.

Περιβαλλοντική ευθύνη

Το αντικείμενο δραστηριότητας της εταιρείας δεν συνεπάγεται σημαντικές περιβαλλοντικές οχλήσεις. Η εταιρεία τηρεί κατά γράμμα τις αυστηρές διατάξεις που σχετίζονται με τη διαχείριση ακατάλληλων προϊόντων, τα οποία συγκεντρώνονται και προωθούνται σε πιστοποιημένους φορείς διαχείρισης. Παράλληλα φροντίζει για την ορθολογική διαχείριση των πάσης φύσεως αναλωσίμων (ανακύκλωση γραφικής ύλης κλπ).

Εκτίμηση μελλοντικής πορείας της εταιρείας

Η εταιρεία παρά τις αντίξοες συνθήκες που επικρατούν έχει επεκτείνει το δίκτυο πωλήσεων της και συνεχίζει να αναπτύσσεται τόσο στην εγχώρια όσο και στη διεθνή αγορά, με ιδιαίτερη στόχευση στις βαλκανικές χώρες. Παράλληλα προγραμματίζει να διευρύνει την γκάμα των προσφερόμενων προϊόντων – εμπορευμάτων. Συνεπώς, για την χρήση 2017 αναμένεται περαιτέρω αύξηση των πωλήσεων κατά 22%, αύξηση των λειτουργικών δαπανών κατά 10% και αύξηση της κερδοφορίας της κατά 10%.

Δραστηριότητες στον τομέα της έρευνας και ανάπτυξης.

Δεν υπάρχουν.

Πληροφορίες σε σχέση με την χρήση χρηματοοικονομικών μέσων.

Δεν υπάρχουν.

Ακίνητα

Η εταιρεία δεν έχει στην κυριότητά της ακίνητα.

Υποκαταστήματα εταιρίας.

Η εταιρεία έχει ένα υποκατάστημα στην ΒΙΟ.ΠΑ Άνω Λιοσίων και ένα στο Ηράκλειο Κρήτης.

Κατεχόμενα από την εταιρία χρεόγραφα.

Δεν υπάρχουν.

Σημαντικά γεγονότα που συνέβησαν από τη λήξη της χρήσης μέχρι την ημερομηνία υποβολής της παρούσας έκθεσης.

Μέχρι την ημερομηνία υποβολής της Έκθεσης αυτής δεν έχει συμβεί κανένα άλλο γεγονός, που θα μπορούσε να επηρεάσει σημαντικά την οικονομική θέση και την πορεία της εταιρίας.

Λογιστικές αρχές

Οι λογιστικές αρχές που ακολούθησε ο Όμιλος για την κατάρτιση των χρηματοοικονομικών του καταστάσεων για τη χρήση 2016 καθώς και άλλες χρήσιμες πληροφορίες σχετικά με τη σύνταξη αυτών, αναφέρονται στις σημειώσεις οι οποίες και αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα τους. Οι εν λόγω οικονομικές καταστάσεις είναι οι δεύτερες που συντάσσει η εταιρεία σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (Δ.Π.Χ.Α.) και οι πρώτες που συντάσσονται σε επίπεδο Ομίλου.

Διανομή κερδών

Η εταιρεία στην δέκατη έκτη χρήση που έληξε την 31.12.2016 ήταν κερδοφόρα (μετά την αφαίρεση των φόρων) κατά ποσό Ευρώ 222.088. Το σωρευθέν υπόλοιπο του λογαριασμού «Κέρδη εις νέον» κατά την 31/12/2016 ανέρχεται σε ποσό Ευρώ 257.671. Εξ αυτού, προτείνεται στη Γενική Συνέλευση ο σχηματισμός πρόσθετου τακτικού αποθεματικού ποσού Ευρώ 12.406,39, η καταβολή μερισμάτων στους μετόχους ποσού Ευρώ 100.000,00.

Με βάση τα όσα προαναφέρθηκαν σας καλούμε να εγκρίνετε τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις του Ομίλου της χρήσης 2016 (1.1.2016 – 31.12.2016) και να απαλλάξετε το Διοικητικό Συμβούλιο και τους ελεγκτές από κάθε ευθύνη για την περίοδο που έληξε την 31.12.2016.

Ακριβές αντίγραφο από το βιβλίο πρακτικών

του Διοικητικού Συμβουλίου

Σίνδος, 27 Ιουνίου 2017

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ &

ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Παρασκευάς Π. Πέττας

Β) Έκθεση Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή

Προς τους Μετόχους της Εταιρείας «FAMA FOOD SERVICE A.E.»

Έκθεση Ελέγχου επί των Εταιρικών και Ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Ελέγξαμε τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας «FAMA FOOD SERVICE A.E.», οι οποίες αποτελούνται από τον εταιρικό και ενοποιημένο ισολογισμό της 31ης Δεκεμβρίου 2016, τις εταιρικές και ενοποιημένες καταστάσεις συνολικού εισοδήματος, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών και μεθόδων και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Ευθύνη της Διοίκησης για τις Εταιρικές και Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις

Η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση αυτών των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις εσωτερικές δικλίδες, που η διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδη ανακρίβεια, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Ευθύνη του Ελεγκτή

Η δική μας ευθύνη είναι να εκφράσουμε γνώμη επί αυτών των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων με βάση τον έλεγχό μας. Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου, πού έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία (ΦΕΚ/Β΄/2848/23.10.2012). Τα πρότυπα αυτά απαιτούν να συμμορφωνόμαστε με κανόνες δεοντολογίας, καθώς και να σχεδιάζουμε και διενεργούμε τον έλεγχο με σκοπό την απόκτηση εύλογης διασφάλισης για το εάν οι εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις είναι απαλλαγμένες από ουσιώδη ανακρίβεια.

Ο έλεγχος περιλαμβάνει τη διενέργεια διαδικασιών για την απόκτηση ελεγκτικών τεκμηρίων, σχετικά με τα ποσά και τις γνωστοποιήσεις στις εταιρικές και τις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις. Οι επιλεγόμενες διαδικασίες βασίζονται στην κρίση του ελεγκτή περιλαμβανομένης της εκτίμησης των κινδύνων ουσιώδους ανακρίβειας των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος. Κατά τη διενέργεια αυτών των εκτιμήσεων κινδύνου, ο ελεγκτής εξετάζει τις εσωτερικές δικλίδες που σχετίζονται με την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων της εταιρείας, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την έκφραση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των εσωτερικών δικλίδων της εταιρείας. Ο έλεγχος περιλαμβάνει επίσης την αξιολόγηση της καταλληλότητας των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και του εύλογου των εκτιμήσεων που έγιναν από τη διοίκηση, καθώς και αξιολόγηση της συνολικής παρουσίασης των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε συγκεντρώσει είναι επαρκή και κατάλληλα για τη θεμελίωση της ελεγκτικής μας γνώμης.

Βάση για Γνώμη με Επιφύλαξη

Από τον έλεγχο μας προέκυψαν τα εξής θέματα:

1) Στο λογαριασμό του ενεργητικού «Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις» συμπεριλαμβάνονται επισφαλείς, επίδικες και σε καθυστέρηση απαιτήσεις συνολικού ποσού Ευρώ 1 εκατ. περίπου, για τις οποίες δεν έχει σχηματισθεί σχετική πρόβλεψη απομείωσης για την κάλυψη ζημιών από την ενδεχόμενη μη ρευστοποίηση μέρους των απαιτήσεων αυτών. Κατά την εκτίμησή μας, για την κάλυψη των ζημιών αυτών έπρεπε να έχει σχηματισθεί πρόβλεψη απομείωσης ποσού Ευρώ 600 χιλ. περίπου. Λόγω του μη σχηματισμού της απαιτούμενης πρόβλεψης, η αξία του ανωτέρω λογαριασμού και η καθαρή θέση της εταιρείας εμφανίζονται αυξημένες κατά ποσό Ευρώ 600 χιλ. περίπου και τα αποτελέσματα της κλειόμενης και της προηγούμενης

χρήσης αυξημένα κατά ποσό Ευρώ 50 χιλ. και ποσό Ευρώ 550 χιλ. περίπου αντίστοιχα. **2)** Οι φορολογικές υποχρεώσεις της εταιρείας δεν έχουν εξεταστεί από τις φορολογικές αρχές για τις χρήσεις 2010 και 2011. Ως εκ τούτου τα φορολογικά αποτελέσματα των χρήσεων αυτών δεν έχουν καταστεί οριστικά. Η Εταιρεία δεν έχει προβεί σε εκτίμηση των πρόσθετων φόρων και των προσαυξήσεων που πιθανόν καταλογιστούν σε μελλοντικό φορολογικό έλεγχο και δεν έχει σχηματίσει σχετική πρόβλεψη για αυτή την ενδεχόμενη υποχρέωση. Από τον έλεγχό μας, δεν έχουμε αποκτήσει εύλογη διασφάλιση σχετικά με την εκτίμηση του ύψους της πρόβλεψης που τυχόν απαιτείται.

Γνώμη με Επιφύλαξη

Κατά τη γνώμη μας, εκτός από τις επιπτώσεις του θέματος 1 και τις πιθανές επιπτώσεις του θέματος 2 που μνημονεύονται στην παράγραφο «Βάση για Γνώμη με Επιφύλαξη», οι συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την οικονομική θέση της Εταιρείας «FAMA FOOD SERVICE A.E.» και της θυγατρικής αυτής κατά την 31η Δεκεμβρίου 2016, τη χρηματοοικονομική τους επίδοση και τις ταμειακές τους ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Έμφαση Θέματος/Θεμάτων

Εφιστούμε την προσοχή σας στη σημείωση 4.2 επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, στην οποία γίνεται αναφορά στο γεγονός ότι το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων της Εταιρείας, αφού ληφθούν υπ' όψιν οι παρατηρήσεις του ελέγχου, καθίστανται αρνητικό και συνεπώς συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 48 του κωδ. Ν.2190/1920. Στη γνώμη μας, δε διατυπώνεται επιφύλαξη σε σχέση με το θέμα αυτό.

Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 2 (μέρος Β) του Ν. 4336/2015, σημειώνουμε ότι:

α) Κατά τη γνώμη μας η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτισθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις των άρθρων 43α και 107Α του Κωδ. Ν. 2190/1920 και το περιεχόμενο αυτής αντιστοιχεί με τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31/12/2016.

β) Με βάση τη γνώση που αποκτήσαμε κατά το έλεγχό μας, για την Εταιρεία «FAMA FOOD SERVICE A.E.» και το περιβάλλον της, δεν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού της Συμβουλίου.

Αθήνα, 18 Ιουλίου 2017

Ο ΟΡΚΩΤΟΣ ΕΛΕΓΚΤΗΣ ΛΟΓΙΣΤΗΣ

ΣΟΛ
ΟΡΚΩΤΟΙ ΛΟΓΙΣΤΕΣ
Crowe Horwath

Δημήτριος Λ. Τόλιας

Αρ.Μ. Σ.Ο.Ε.Λ. 33441

Συνεργαζόμενοι Ορκωτοί Λογιστές α.ε.ο.ε.

μέλος της Crowe Horwath International

Φωκ. Νέγρη 3, 11257 Αθήνα

Αρ Μ ΣΟΕΛ 125

Γ) Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ

Περιεχόμενα οικονομικών καταστάσεων

Ισολογισμός 10
Κατάσταση συνολικού εισοδήματος 11
Κατάσταση μεταβολών ιδίων κεφαλαίων 12
Κατάσταση ταμειακών ροών 13
1. Γενικές πληροφορίες 14
2. Βάση παρουσίασης 14
3. Σύνοψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών 19
4. Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου 25
5. Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές 26
6. Ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία 28
7. Άυλα περιουσιακά στοιχεία 29
8. Επενδύσεις σε θυγατρικές 29
9. Αναβαλλόμενη φορολογία 30
10. Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις 31
11. Αποθέματα 32
12. Ταμιακά διαθέσιμα και ισοδύναμα 32
13. Μετοχικό κεφάλαιο 33
14. Αποθεματικά 33
15. Δανεισμός 34
16. Υποχρεώσεις παροχών στους εργαζόμενους μετά την έξοδο από την υπηρεσία 34
17. Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις 36
18. Πωλήσεις 36
19. Παροχές σε εργαζομένους 36
20. Λοιπά λειτουργικά έξοδα 37
21. Φόρος εισοδήματος 37
22. Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη 39
23. Δεσμεύσεις 40
24. Ενδεχόμενες υποχρεώσεις 40
25. Μερίσματα 40
26. Πληροφόρηση κατά τομέα 40
27. Γεγονότα μετά την ημερομηνία του ισολογισμού 41

Ισολογισμός

		Όμιλος		Εταιρεία	
ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	**Σημείωση**	**31/12/2016**	**31/12/2015**	**31/12/2016**	**31/12/2015**
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία					
Ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία	**6**	702.452	649.147	702.452	649.147
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	**7**	5.619	3.623	5.619	3.623
Επενδύσεις σε θυγατρικές	**8**	-	-	10.142	-
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	**9**	1.809	2.297	1.419	2.297
Απαιτήσεις	**10**	29.611	28.955	29.611	28.955
		739.491	**684.021**	**749.244**	**684.021**
Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία					
Αποθέματα	**11**	1.748.710	1.486.262	1.699.351	1.486.262
Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις	**10**	5.467.800	5.258.365	5.495.951	5.258.365
Ταμιακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	**12**	833.637	1.785.053	831.732	1.785.053
		8.050.146	**8.529.681**	**8.027.034**	**8.529.681**
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων		**8.789.638**	**9.213.702**	**8.776.278**	**9.213.702**
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ					
Ίδια κεφάλαια					
Μετοχικό κεφάλαιο	**13**	300.000	201.000	300.000	201.000
Αποθεματικά	**14**	(419)	(3.504)	(400)	(3.504)
Κέρδη εις νέον		256.866	146.847	257.671	146.847
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων		**556.447**	**344.343**	**557.270**	**344.343**
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Δάνεια	**15**	407.419	-	407.419	-
Υποχρεώσεις για παροχές στους εργαζόμενους μετά την έξοδο από την υπηρεσία	**16**	58.085	43.556	58.085	43.556
		465.504	**43.556**	**465.504**	**43.556**
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	**17**	7.639.184	8.803.368	7.625.011	8.803.368
Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις		33.995	22.436	33.985	22.436
Βρραχυπρόθεσμο μέρος μακροπρόθεσμων δανείων	**15**	94.507	-	94.507	-
		7.767.687	**8.825.803**	**7.753.504**	**8.825.803**
Σύνολο υποχρεώσεων		**8.233.191**	**8.869.359**	**8.219.008**	**8.869.359**
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων και υποχρεώσεων		**8.789.638**	**9.213.702**	**8.776.278**	**9.213.702**

Οι σημειώσεις στις σελίδες 14 έως 41 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

Κατάσταση συνολικού εισοδήματος

	Σημείωση	1/1-31/12/2016	1/1-31/12/2015	1/1-31/12/2016	1/1-31/12/2015
Πωλήσεις	**18**	15.963.861	14.870.723	15.995.531	14.870.723
Κόστος Πωληθέντων		(12.758.467)	(11.964.388)	(12.784.412)	(11.964.388)
Μικτό Κέρδος		**3.205.394**	**2.906.336**	**3.211.119**	**2.906.336**
Λοιπά έσοδα		9.915	11.594	9.915	11.594
Παροχές σε εργαζομένους	**19**	(1.418.676)	(1.289.493)	(1.411.830)	(1.289.493)
Αποσβέσεις	**6,7**	(64.362)	(54.508)	(64.362)	(54.508)
Λοιπά λειτουργικά έξοδα	**20**	(1.377.534)	(1.369.317)	(1.390.155)	(1.369.317)
Αποτελέσματα εκμετάλλευσης		**354.737**	**204.611**	**354.688**	**204.611**
Χρηματοοικονομικό κόστος - καθαρό		(9.714)	(4.397)	(8.497)	(4.397)
Κέρδη προ φόρων		**345.022**	**200.213**	**346.190**	**200.213**
Φόρος εισοδήματος	**21**	(123.739)	(92.045)	(124.102)	(92.045)
Καθαρά κέρδη μετά φόρων		**221.283**	**108.169**	**222.088**	**108.169**
Λοιπά συνολικά εισοδήματα καθαρά από φόρους					
Στοιχεία που δεν ανακατατάσσονται μεταγενέστερα στα αποτελέσματα					
Επαναεπιμετρήσεις προγραμμάτων καθορισμένων πα	**16**	(4.201)	(3.619)	(4.201)	(3.619)
Συνολικά εισοδήματα χρήσεως		**217.082**	**104.549**	**217.887**	**104.549**

Οι σημειώσεις στις σελίδες 14 έως 41 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

Κατάσταση μεταβολών ιδίων κεφαλαίων

Όμιλος και Εταιρεία	Σημείωση	Μετοχικό Κεφάλαιο	Αποθεματικά	Κέρδη εις νέον	Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων
Υπόλοιπο στις 1 Ιανουαρίου 2015		**60.000**	**(5.332)**	**112.111**	**166.779**
Λοιπά συνολικά εισοδήματα			(3.619)		(3.619)
Κέρδη χρήσεως				108.169	108.169
Συνολικά Εισοδήματα που αναγνωρίστηκαν στη χρήση		**-**	**(3.619)**	**108.169**	**104.549**
Μεταβολές στα λοιπά αποθεματικά	**14**		5.447	(5.447)	-
Διανομή μερισμάτων				(68.000)	(68.000)
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	**13**	141.000		14	141.014
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2015		**201.000**	**(3.504)**	**146.847**	**344.343**

Όμιλος	Σημείωση	Μετοχικό Κεφάλαιο	Αποθεματικά	Κέρδη εις νέον	Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων
Υπόλοιπο στις 1 Ιανουαρίου 2016		**201.000**	**(3.504)**	**146.847**	**344.343**
Λοιπά συνολικά εισοδήματα			(4.201)		(4.201)
Κέρδη χρήσεως				221.283	221.283
Συνολικά Εισοδήματα που αναγνωρίστηκαν στη χρήση		**-**	**(4.201)**	**221.283**	**217.082**
Μεταβολές στα λοιπά αποθεματικά	**14**		7.286	(7.305)	(19)
Διανομή μερισμάτων				(103.850)	(103.850)
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	**13**	99.000		(110)	98.890
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2016		**300.000**	**(419)**	**256.866**	**556.447**

Εταιρεία	Σημείωση	Μετοχικό Κεφάλαιο	Αποθεματικά	Κέρδη εις νέον	Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων
Υπόλοιπο στις 1 Ιανουαρίου 2016		**201.000**	**(3.504)**	**146.847**	**344.343**
Λοιπά συνολικά εισοδήματα			(4.201)		(4.201)
Κέρδη χρήσεως				222.088	222.088
Συνολικά Εισοδήματα που αναγνωρίστηκαν στη χρήση		**-**	**(4.201)**	**222.088**	**217.887**
Μεταβολές στα λοιπά αποθεματικά	**14**		7.305	(7.305)	-
Διανομή μερισμάτων				(103.850)	(103.850)
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	**13**	99.000		(110)	98.890
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2016		**300.000**	**(400)**	**257.671**	**557.270**

Οι σημειώσεις στις σελίδες 14 έως 41 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

Κατάσταση ταμειακών ροών

		Όμιλος		Εταιρεία	
	Σημ.	1/1-31/12/2016	1/1-31/12/2015	1/1-31/12/2016	1/1-31/12/2015
Κέρδη προ φόρων		**345.022**	**200.213**	**346.190**	**200.213**
Αποσβέσεις	**6,7**	64.362	54.508	64.362	54.508
Προβλέψεις		10.327	8.825	10.327	8.825
Έσοδα τόκων		(800)	(112)	(800)	(112)
Έξοδα τόκων		9.297	4.510	9.297	4.510
		428.209	267.944	429.377	267.944
Πλέον / (μείον) προσαρμογές για μεταβολές λογαριασμών κεφαλαίου κίνησης ή που σχετίζονται με τις λειτουργικές δραστηριότητες:					
Αύξηση/ (μείωση) αποθεμάτων		(262.448)	(389.203)	(213.089)	(389.203)
Αύξηση/ (μείωση) απαιτήσεων		(210.091)	1.559.930	(238.242)	1.559.930
Αύξηση/ (μείωση) υποχρεώσεων		(1.159.187)	(417.194)	(1.173.360)	(417.194)
Εισροές διαθεσίμων από την κύρια εκμετάλλευση		(1.203.517)	1.021.477	(1.195.314)	1.021.477
Καταβληθέντες τόκοι		(7.371)	(4.510)	(7.371)	(4.510)
Καταβληθής φόρος εισοδήματος		(111.800)	(44.375)	(111.784)	(44.375)
Καθαρές ταμιακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες		**(1.322.688)**	**972.592**	**(1.314.469)**	**972.592**
Ταμιακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες					
(Αγορές)/Πωλήσεις ενσώματων και άϋλων περιουσιακών στοιχείων		(124.660)	(143.714)	(124.660)	(143.714)
Ίδρυση θυγατρικής		-	-	(10.142)	-
Τόκοι που εισπράχθηκαν		800	112	800	112
Καθαρές ταμιακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες		**(123.860)**	**(143.601)**	**(134.002)**	**(143.601)**
Ταμιακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες					
Δάνεια αναληφθέντα		500.000	-	500.000	-
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	**13**	99.000	141.000	99.000	141.000
Μερίσματα πληρωθέντα		(103.850)	(68.000)	(103.850)	(68.000)
Καθαρές ταμιακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες	**13**	**495.150**	**73.000**	**495.150**	**73.000**
Καθαρή (μείωση)/ αύξηση στα ταμιακά διαθέσιμα και ισοδύναμα		**(951.398)**	**901.991**	**(953.321)**	**901.991**
Ταμιακά διαθέσιμα και ισοδύναμα στην αρχή της περιόδου	**12**	1.785.053	883.063	1.785.053	883.063
Συναλλαγματικές διαφορές		(19)	-	-	-
Ταμιακά διαθέσιμα και ισοδύναμα στο τέλος της περιόδου		**833.637**	**1.785.054**	**831.732**	**1.785.054**

Οι σημειώσεις στις σελίδες 14 έως 41 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

Σημειώσεις επί των οικονομικών καταστάσεων

1. Γενικές πληροφορίες

Η FAMA FOOD SERVICE A.E. (εφεξής «Εταιρεία» ή «FAMA FOOD SERVICE») ιδρύθηκε το 2000 και είναι εγγεγραμμένη στο Γ.Ε.ΜΗ με αριθμό: 058367604000.

Η Εταιρεία εδρεύει στην Ελλάδα, στη ΒΙ.ΠΕ. Σίνδου (Ο.Τ. 33) του Δήμου Δέλτα, του νομού Θεσσαλονίκης. Η ηλεκτρονική διεύθυνση της Εταιρείας είναι www.fama.gr.

Η Εταιρεία δραστηριοποιείται στον τομέα παραγωγής και εμπορίας ειδών διατροφής. Σκοπός της Εταιρείας από την ίδρυση της ήταν να καλύψει τις ανάγκες των αρτοποιών-ζαχαροπλαστών και εργαστηρίων παραγωγής σφολιάτας και ζύμης της ελληνικής αγοράς με α΄ ύλες. Σήμερα η Εταιρεία διαθέτει στην επαγγελματική αγορά μια πλήρη σειρά προϊόντων υψηλής ποιότητας όπως τα φυτικά λιπαρά, προϊόντα βουτύρου, βελτιωτικά αρτοποιίας, μίγματα ζαχαροπλαστικής και αρτοποιίας, φαρτσιτούρες-επικαλύψεις, μαρμελάδες, γεμίσεις, πραλίνες, σοκολάτες, κρέμες, Α΄ ύλες παγωτού και προϊόντα ζάχαρης.

Τον Ιούλιο του 2016 η FAMA FOOD SERVICE ίδρυσε την FAMA GLOBAL d.o.o. στο Βελιγράδι Σερβίας, με παρεμφερή δραστηριότητα. Η FAMA FOOD SERVICE συμμετέχει στο κεφάλαιο της FAMA GLOBAL d.o.o. κατά 100%.

Οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις έχουν εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας στις 27 Ιουνίου 2017 και τελούν υπό την έγκριση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων.

2. Βάση παρουσίασης

Οι οικονομικές αυτές καταστάσεις περιλαμβάνουν τις εταιρικές οικονομικές καταστάσεις της FAMA FOOD SERVICE («η Εταιρεία») και τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας και της θυγατρικής της (μαζί «FAMA», ή «ο Όμιλος»), για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2016, σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς («ΔΠΧΑ»), όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Οι οικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί με βάση την αρχή του ιστορικού κόστους και της συνεχιζόμενης δραστηριότητας.

Η ετοιμασία των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ απαιτεί τη χρήση ορισμένων σημαντικών λογιστικών εκτιμήσεων και την άσκηση κρίσης από τη Διοίκηση στη διαδικασία εφαρμογής των λογιστικών αρχών. Επίσης απαιτείται η χρήση υπολογισμών και υποθέσεων που επηρεάζουν τα αναφερθέντα ποσά των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, τη γνωστοποίηση ενδεχόμενων απαιτήσεων και υποχρεώσεων κατά την ημερομηνία των οικονομικών καταστάσεων και τα αναφερθέντα ποσά εισοδημάτων και εξόδων κατά τη διάρκεια του έτους υπό αναφορά. Παρά το γεγονός ότι αυτοί οι υπολογισμοί βασίζονται στην καλύτερη δυνατή γνώση της Διοίκησης σε σχέση με τις τρέχουσες συνθήκες και ενέργειες, τα πραγματικά αποτελέσματα μπορεί τελικά να διαφέρουν από αυτούς τους υπολογισμούς. Οι περιοχές που αφορούν περίπλοκες συναλλαγές και εμπεριέχουν μεγάλο βαθμό υποκειμενικότητας, ή οι υποθέσεις και εκτιμήσεις που είναι σημαντικές για τις οικονομικές καταστάσεις αναφέρονται στη σημείωση 5.

2.1 Νέα πρότυπα και διερμηνείες

2.1.1 Νέα πρότυπα και τροποποιήσεις που υιοθετήθηκαν από τον Όμιλο

Ο Όμιλος εφάρμοσε για πρώτη φορά ορισμένα πρότυπα και τροποποιήσεις, που είναι υποχρεωτικά για την τρέχουσα οικονομική χρήση 2016. Ο Όμιλος δεν έχει υιοθετήσει νωρίτερα κάποιο άλλο πρότυπο, διερμηνεία ή τροποποίηση που έχει εκδοθεί αλλά δεν είναι υποχρεωτικής εφαρμογής για την τρέχουσα οικονομική χρήση 2016.

Η φύση και η επίπτωση κάθε νέου προτύπου ή τροποποίησης, που σχετίζονται με τη δραστηριότητα του Ομίλου, περιγράφεται παρακάτω, παρά το γεγονός ότι αυτά τα νέα πρότυπα και τροποποιήσεις που

εφαρμόζονται για πρώτη φορά το 2016, δεν είχαν σημαντική επίδραση στις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου.

Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 1 Παρουσίαση των Οικονομικών Καταστάσεων: Πρωτοβουλία Γνωστοποίησης

Οι τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 1 διευκρινίζουν, αντί να αλλάζουν σημαντικά τις υπάρχουσες απαιτήσεις του ΔΛΠ 1. Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν:

- Τις απαιτήσεις σημαντικότητας του ΔΛΠ 1
- Ότι συγκεκριμένα στοιχεία στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης και στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος μπορεί να είναι αναλυτικά
- Ότι οι οντότητες έχουν ευελιξία ως προς τη σειρά με την οποία παρουσιάζουν τις σημειώσεις επί των οικονομικών καταστάσεων
- Ότι το μερίδιο των λοιπών συνολικών εισοδημάτων από συγγενείς επιχειρήσεις και κοινοπραξίες που λογιστικοποιούνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης θα πρέπει να διαχωρίζεται σε στοιχεία που δεν θα ανακατατάσσονται μεταγενέστερα στα αποτελέσματα και σε στοιχεία που θα ανακατατάσσονται μεταγενέστερα στα αποτελέσματα
- Τις απαιτήσεις που ισχύουν όταν τα πρόσθετα υποσύνολα παρουσιάζονται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης και στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος

Οι ανωτέρω τροποποιήσεις δεν έχουν καμία επίπτωση στον Όμιλο.

Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 16 Ενσώματα πάγια και στο ΔΛΠ 38 Άυλα περιουσιακά στοιχεία: Διευκρίνιση των αποδεκτών μεθόδων απόσβεσης

Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι μια μέθοδος απόσβεσης ενός περιουσιακού στοιχείου που βασίζεται στα έσοδα που παράγονται από μια δραστηριότητα η οποία περιλαμβάνει τη χρήση του περιουσιακού στοιχείου, δεν είναι κατάλληλη. Και αυτό γιατί τα έσοδα αντικατοπτρίζουν συνήθως παράγοντες άλλους από την ανάλωση των οικονομικών ωφελειών του περιουσιακού στοιχείου.

Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στον Όμιλο, δεδομένου ότι δεν έχει χρησιμοποιήσει μια μέθοδο απόσβεσης που να βασίζεται στα έσοδα για τα μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία.

Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 19 Παροχές σε εργαζομένους: Προγράμματα καθορισμένων παροχών: Εισφορές εργαζομένων

Οι τροποποιήσεις στο πρότυπο διευκρινίζουν πως οι εισφορές (contributions) από εργαζομένους ή τρίτα μέρη που συνδέονται με την υπηρεσία, σε ένα πρόγραμμα καθορισμένων παροχών, πρέπει να κατανεμηθούν σε περιόδους υπηρεσίας. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν καμία επίπτωση στον Όμιλο.

Ετήσιες βελτιώσεις των ΔΠΧΑ, Κύκλος 2010-2012

Οι τροποποιήσεις του Κύκλου 2010-2012, εκδόθηκαν από το Συμβούλιο στις 12 Δεκεμβρίου 2013, έχουν εφαρμογή σε περιόδους που ξεκινούν την ή μετά από την 1 Φεβρουαρίου 2015. Καμία από αυτές τις τροποποιήσεις δεν έχει επίπτωση στον Όμιλο.

- Δ.Π.Χ.Α 2 Παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών

Τροποποιούνται οι ορισμοί των «προϋποθέσεων κατοχύρωσης» και των «όρων αγοράς» και προστίθενται ορισμοί για τους «όρους απόδοσης» και τους «όρους προϋπηρεσίας» που προηγουμένως ήταν μέρος του ορισμού των «προϋποθέσεων κατοχύρωσης».

- Δ.Π.Χ.Α. 3 Συνενώσεις επιχειρήσεων

Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι το ενδεχόμενο αντάλλαγμα που κατατάσσεται ως περιουσιακό στοιχείο ή υποχρέωση θα επιμετράται στην εύλογη αξία του σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού.

- Δ.Π.Χ.Α. 8 Λειτουργικοί Τομείς

Οι τροποποιήσεις στο πρότυπο επιβάλουν επιπλέον γνωστοποιήσεις στην περίπτωση που η οικονομική οντότητα συγκεντρώνει δύο ή περισσότεροι λειτουργικούς τομείς σε έναν λειτουργικό τομέα προς παρουσίαση. Διευκρινίζουν επίσης ότι το σύνολο των περιουσιακών στοιχείων των προς αναφορά τομέων και των περιουσιακών στοιχείων της οικονομικής οντότητας γνωστοποιούνται μόνο εάν τέτοια μεγέθη παρέχονται τακτικά στον επικεφαλής λήψης επιχειρηματικών αποφάσεων.

- Δ.Λ.Π. 16 Ενσώματα Πάγια και ΔΛΠ 38 Άυλα Περιουσιακά Στοιχεία

Τα δύο πρότυπα τροποποιήθηκαν για να διευκρινισθεί πως αναπροσαρμόζονται η ακαθάριστη λογιστική αξία και οι σωρευμένες αποσβέσεις στη περίπτωση αναπροσαρμογής ενός παγίου (ενσώματου ή άυλου) στην εύλογη αξία του.

- Δ.Λ.Π. 24 Γνωστοποιήσεις Συνδεδεμένων Μερών

Η τροποποίηση αντιμετωπίζει τις συναλλαγές που προκύπτουν όταν μια οικονομική οντότητα διαχείρισης (management entity) παρέχει υπηρεσίες βασικών διοικητικών στελεχών (Key management personnel), με την έννοια του ΔΛΠ 24, στην αναφέρουσα οντότητα.

Ετήσιες βελτιώσεις των ΔΠΧΑ, Κύκλος 2012-2014

Οι τροποποιήσεις του Κύκλου 2012-2014, εκδόθηκαν από το Συμβούλιο στις 25 Σεπτεμβρίου 2014, έχουν εφαρμογή σε περιόδους που ξεκινούν την ή μετά από την 1 Ιανουαρίου 2016. Καμία από αυτές τις τροποποιήσεις δεν έχει επίπτωση στον Όμιλο.

- ΔΠΧΑ 5 Μη Κυκλοφορούντα Περιουσιακά Στοιχεία Κατεχόμενα προς Πώληση και Διακοπείσες Δραστηριότητες

Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι η αλλαγή από μία μέθοδο διάθεσης σε μια άλλη (πχ πώληση ή διανομή στους ιδιοκτήτες) δεν πρέπει να θεωρείται σαν ένα νέο σχέδιο πώλησης αλλά μία συνέχιση του αρχικού σχεδίου. Συνεπώς, δεν υπάρχει διακοπή της εφαρμογής των απαιτήσεων του ΔΠΧΑ 5. Η τροποποίηση διευκρινίζει επίσης ότι η αλλαγή της μεθόδου διάθεσης δεν αλλάζει την ημερομηνία ταξινόμησής.

- ΔΠΧΑ 7 Χρηματοπιστωτικά Μέσα: Γνωστοποιήσεις

Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι η σύμβαση εξυπηρέτησης που περιλαμβάνει αμοιβή, μπορεί να αποτελέσει συνεχιζόμενη συμμετοχή σε ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο που έχει αποαναγνωριστεί. Αυτό επηρεάζει τις γνωστοποιήσεις που απαιτούνται από το πρότυπο. Επίσης, η τροποποίηση διευκρινίζει ότι οι γνωστοποιήσεις του ΔΠΧΑ 7 σχετικά με τον συμψηφισμό των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων δεν απαιτούνται στις συνοπτικές ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις.

- ΔΛΠ 19 Παροχές σε εργαζομένους

Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι το βάθος της αγοράς εταιρικών ομολόγων υψηλής ποιότητας θα πρέπει να αξιολογείται σε επίπεδο νομίσματος και όχι σε επίπεδο χώρας.

- ΔΛΠ 34 Ενδιάμεση Χρηματοοικονομική Αναφορά

Σύμφωνα με την τροποποίηση η οικονομική οντότητα έχει τη δυνατότητα να παρουσιάζει τις γνωστοποιήσεις της παραγράφου 16Α του ΔΛΠ 34 είτε στις ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις είτε να τις ενσωματώνει με παραπομπές από τις ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις σε κάποιο άλλο έγγραφο (όπως ένας σχολιασμός της διοίκησης ή μια έκθεση επί των κινδύνων), που διατίθεται στους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων υπό τους ιδίους όρους με τις ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις και κατά τον ίδιο χρόνο.

2.1.2 Πρότυπα και Διερμηνείες υποχρεωτικά για μεταγενέστερες περιόδους που δεν έχουν εφαρμοστεί νωρίτερα από την Εταιρία

Τα παρακάτω νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες έχουν εκδοθεί, σχετίζονται με τη δραστηριότητα του Όμίλου, αλλά είναι υποχρεωτικά σε μεταγενέστερες περιόδους. Ο Όμιλος δεν έχει εφαρμόσει νωρίτερα τα κατωτέρω πρότυπα και μελετά την επίδραση τους στις οικονομικές καταστάσεις.

Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 7 Κατάσταση των Ταμιακών Ροών: Πρωτοβουλία Γνωστοποίησης

Τον Ιανουάριο του 2016, το Συμβούλιο τροποποίησε το ΔΛΠ 7 ώστε να υποχρεωθούν οι οντότητες να παρέχουν επιπλέον γνωστοποιήσεις που επιτρέπουν στους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων να αξιολογήσουν τις μεταβολές στις υποχρεώσεις που απορρέουν από χρηματοδοτικές δραστηριότητες. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες περιόδους που αρχίζουν την 1η Ιανουαρίου 2017, δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση και δεν θα έχουν σημαντική επίπτωση στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου.

Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 12 Φόροι εισοδήματος: Αναγνώριση αναβαλλομένων φορολογικών απαιτήσεων για μη πραγματοποιημένες ζημιές

Με τις τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 12 διευκρινίζεται ότι η μείωση κάτω του κόστους της λογιστικής αξίας ενός χρεωστικού τίτλου σταθερού επιτοκίου που επιμετράται στην εύλογη αξία ενώ η φορολογική του βάση είναι το κόστος, οδηγεί σε μια εκπεστέα προσωρινή διαφορά και κατά συνέπεια στην αναγνώριση μια αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης. Ένα ζήτημα που διευκρινίζεται επίσης σύμφωνα με την τροποποίηση, είναι πως θα πρέπει να προσδιοριστούν τα πιθανά μελλοντικά φορολογητέα κέρδη έναντι των οποίων οι εκπεστέες προσωρινές διαφορές θα συμψηφιστούν για να εκτιμηθεί αν θα πρέπει να αναγνωριστεί μια αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση ή όχι. Επιπλέον όταν μια οικονομική οντότητα αξιολογεί κατά πόσον φορολογητέα κέρδη θα είναι διαθέσιμα στο μέλλον έναντι των οποίων μπορεί να χρησιμοποιήσει μια εκπεστέα προσωρινή διαφορά, εξετάζει αν η φορολογική νομοθεσία περιορίζει τις πηγές των φορολογητέων κερδών έναντι των οποίων μπορεί να γίνουν εκπτώσεις φόρου. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες περιόδους που αρχίζουν την 1η Ιανουαρίου 2017, δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση και δεν θα έχουν επίπτωση στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου.

Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 40 Επενδύσεις σε ακίνητα: Μεταφορές των Επενδύσεων σε ακίνητα

Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι η μεταφορά ενός ακίνητου, συμπεριλαμβανομένου ενός ακινήτου υπό κατασκευή ή ανάπτυξη, εντός ή εκτός των επενδύσεων σε ακίνητα, θα πρέπει να πραγματοποιείται μόνο όταν συντελείται αλλαγή στην χρήση του ακινήτου. Αυτή η αλλαγή στην χρήση πραγματοποιείται όταν το ακίνητο πληροί ή παύει να πληροί τον ορισμό της επένδυσης σε ακίνητα και θα πρέπει να τεκμηριώνεται. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες περιόδους που αρχίζουν την 1η Ιανουαρίου 2018, δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση και δεν θα έχουν επίπτωση στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου.

Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 2 Παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών: Ταξινόμηση και επιμέτρηση των συναλλαγών που βασίζονται στην αξία μετοχών

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν τις επιπτώσεις των προϋποθέσεων κατοχύρωσης στην επιμέτρηση των παροχών που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών και διακανονίζονται σε μετρητά, την λογιστική αντιμετώπιση της υποχρέωσης παρακρατούμενου φόρου για παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών και τη λογιστική αντιμετώπιση τροποποιήσεων σε συμφωνίες παροχών που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών. Οι τροποποιήσεις του ΔΠΧΑ 2 εφαρμόζονται σε ετήσιες περιόδους που αρχίζουν την 1η Ιανουαρίου 2018, δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση και δεν θα έχουν επίπτωση στις οικονομικές καταστάσεις της Εταιρίας, καθώς ο Όμιλος δεν έχει, ούτε προτίθεται να προσφέρει προγράμματα παροχών που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών του.

ΔΠΧΑ 9 Χρηματοοικονομικά μέσα

Το νέο πρότυπο καθορίζει τις αρχές αναγνώρισης και επιμέτρησης των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων, χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων και μερικών συμβολαίων αγοράς ή πώλησης μη χρηματοοικονομικών στοιχείων. Το πρότυπο θα αντικαταστήσει το υπάρχον ΔΛΠ 39. Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος, στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων, με βάση το επιχειρηματικό μοντέλο της οντότητας για τη διαχείριση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και των συμβατικών ταμειακών ροών των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων. Εκτός από τον πιστωτικό κίνδυνο της οντότητας, η

ταξινόμηση και επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων δεν έχει αλλάξει σε σχέση με τις υπάρχουσες απαιτήσεις. Το ΔΠΧΑ 9 εισαγάγει ένα νέο μοντέλο απομείωσης για τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, αυτό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών. Το πρότυπο εισάγει επίσης σημαντικές αλλαγές στο μοντέλο λογιστικής αντιστάθμισης.

Το ΔΠΧΑ 9 εφαρμόζεται υποχρεωτικά σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018 και δεν αναμένεται να έχει σημαντική επίπτωση στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου.

ΔΠΧΑ 15 Έσοδα από συμβάσεις με πελάτες

Το ΔΠΧΑ 15 καθορίζει τις απαιτήσεις αναγνώρισης των εσόδων που εφαρμόζονται σε όλες τις συμβάσεις με πελάτες, εκτός των συμβάσεων που είναι στο πεδίο εφαρμογής των προτύπων που αφορούν τα χρηματοοικονομικά μέσα, τις μισθώσεις και τα ασφαλιστήρια συμβόλαια. Το ΔΠΧΑ 15 αντικαθιστά τα προηγούμενα πρότυπα (και διερμηνείες) που σχετίζονταν με τα έσοδα.

Το πρότυπο παρέχει ένα ενιαίο μοντέλο πέντε βημάτων, που πρέπει να εφαρμόζεται σε όλες τις συμβάσεις με τους πελάτες για την αναγνώριση του εσόδου. Επίσης η οντότητα θα αναγνωρίσει ως περιουσιακό στοιχείο το επαυξητικό κόστος εξασφάλισης μιας σύμβασης με πελάτη, εφόσον εκτιμά ότι θα ανακτήσει το εν λόγω κόστος. Το ΔΠΧΑ 15 απαιτεί εκτεταμένες γνωστοποιήσεις, τόσο ποσοτικές όσο και ποιοτικές, ώστε οι χρήστες των οικονομικών καταστάσεων να έχουν τη δυνατότητα να κατανοούν τη φύση, το ποσό, τον χρόνο και την αβεβαιότητα του εσόδου και των ταμειακών ροών που απορρέουν από τις συμβάσεις με τους πελάτες.

Το ΔΠΧΑ 15 είναι υποχρεωτικής εφαρμογής σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018. Ο Όμιλος εξετάζει επί του παρόντος τις επιπτώσεις του ΔΠΧΑ 15 στις οικονομικές καταστάσεις, ωστόσο, η υιοθέτησή του δεν αναμένεται να έχει σημαντική επίπτωση σε αυτές.

Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 15 Έσοδα από συμβάσεις με πελάτες

Οι τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 15 δεν αλλάζουν τις βασικές αρχές του προτύπου αλλά διευκρινίζουν με ποιο τρόπο θα πρέπει να εφαρμόζονται κάποιες από αυτές τις αρχές. Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν πώς προσδιορίζεται μια υποχρέωση εκτέλεσης (η υπόσχεση μεταφοράς ενός αγαθού ή μιας υπηρεσίας σε έναν πελάτη) σε μια σύμβαση, πως καθορίζεται εάν μια Εταιρία είναι ο κύριος (πάροχος ενός αγαθού ή υπηρεσίας), ή ο πράκτορας (υπεύθυνος για το διακανονισμό της παράδοσης του αγαθού ή της υπηρεσίας). Καθορίζεται επίσης αν τα έσοδα από τη χορήγηση μιας άδειας χρήσης θα πρέπει να αναγνωρίζονται άμεσα ή με την πάροδο του χρόνου. Επιπλέον δίνονται περισσότερες απαλλαγές στην πρώτη εφαρμογή του προτύπου με σκοπό τη μείωση του κόστους και της πολυπλοκότητας. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες περιόδους που αρχίζουν την 1η Ιανουαρίου 2018 και δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΠΧΑ 16 Μισθώσεις

Το νέο πρότυπο καθορίζει τις αρχές αναγνώρισης, επιμέτρησης, παρουσίασης και γνωστοποίησης των μισθώσεων για τον μισθωτή και για τον εκμισθωτή. Με την εφαρμογή του νέου προτύπου καταργούνται το ΔΛΠ 17 *Μισθώσεις* και οι διερμηνείες ΜΕΔ 15 *Λειτουργικές μισθώσεις- Κίνητρα*, ΜΕΔ 27 *Εκτίμηση της ουσίας των συναλλαγών που συνεπάγονται τον νομικό τύπο της μίσθωσης* και ΕΔΔΠΧΑ 4 *Προσδιορισμός του εάν μια συμφωνία εμπεριέχει μίσθωση*.

Το πρότυπο υιοθετεί ένα ενιαίο μοντέλο λογιστικής αντιμετώπισης των μισθώσεων από το μισθωτή. Σύμφωνα με αυτό, ο μισθωτής σε μία μίσθωση, απαιτείται να αναγνωρίσει στην κατάσταση οικονομικής θέσης περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις για όλες τις μισθώσεις με διάρκεια μεγαλύτερη των δώδεκα μηνών, εκτός αν το περιουσιακό στοιχείο είναι μικρής αξίας και απόσβεση με χρηματοοικονομικό έξοδο, κατά τη διάρκεια της μίσθωσης στην κατάσταση συνολικών εισοδημάτων. Ο εκμισθωτής συνεχίζει να κατηγοριοποιεί τις μισθώσει σε λειτουργικές και χρηματοδοτικές, και να ακολουθεί διαφορετικό λογιστικό χειρισμό για κάθε τύπο σύμβασης. Το πρότυπο επίσης απαιτεί εκτεταμένες γνωστοποιήσεις στις οικονομικές καταστάσεις του μισθωτή.

Ο Όμιλος βρίσκεται στη διαδικασία εκτίμησης της επίδρασης του ΔΠΧΑ 16 στις οικονομικές της καταστάσεις αν και δεν αναμένεται να είναι σημαντική λόγω της μικρής αξίας των συμβάσεων μίσθωσης που έχει συνάψει.

Το ΔΠΧΑ 16 είναι υποχρεωτικής εφαρμογής σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019 και δεν έχει υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

2.2 Αλλαγή λογιστικών πολιτικών

Στην τρέχουσα χρήση ο Όμιλος άλλαξε τον τρόπο παρουσίασης των εξόδων στην κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος σε σχέση με τις δημοσιευμένες οικονομικές καταστάσεις της 31 Δεκεμβρίου 2015. Η παρουσίαση των εξόδων γίνεται πλέον κατ' είδος δαπάνης και όχι κατά λειτουργία. Για λόγους συγκρισημότητας η κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος της προηγούμενης χρήσης έχει παρουσιαστεί με τον ίδιο τρόπο.

3. Σύνοψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών

3.1 Ενοποίηση

Επιχειρηματικές συνενώσεις και θυγατρικές

Θυγατρικές είναι όλες οι επιχειρήσεις στις οποίες ο Όμιλος ασκεί έλεγχο. Ο Όμιλος ασκεί έλεγχο σε μια επιχείρηση όταν ο Όμιλος εκτίθεται ή και έχει δικαιώματα σε μεταβλητές αποδόσεις από τη συμμετοχή του στην επιχείρηση και έχει την ικανότητα να επηρεάζει αυτές τις αποδόσεις μέσω της δύναμης που ασκεί στην επιχείρηση. Οι θυγατρικές ενοποιούνται με ολική ενοποίηση από την ημερομηνία που αποκτάται ο έλεγχος επί αυτών και παύουν να ενοποιούνται από την ημερομηνία που τέτοιος έλεγχος δεν υφίσταται.

Η εξαγορά θυγατρικής από τον Όμιλο λογιστικοποιείται βάσει της μεθόδου εξαγοράς. Το τίμημα της εξαγοράς υπολογίζεται ως η εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων που μεταβιβάζονται, των υποχρεώσεων που αναλαμβάνονται προς τους πρώην μετόχους και των μετοχών που εκδίδονται από τον Όμιλο. Τα έξοδα που σχετίζονται με την εξαγορά καταχωρούνται στα αποτελέσματα. Τα περιουσιακά στοιχεία, οι υποχρεώσεις και οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις που αναλαμβάνονται σε μία επιχειρηματική συνένωση επιμετρώνται στην εύλογη αξία τους κατά την ημερομηνία της εξαγοράς. Ανά περίπτωση εξαγοράς, ο Όμιλος αναγνωρίζει τυχόν μη ελέγχουσα συμμετοχή στη θυγατρική είτε στην εύλογη αξία, είτε στο ποσοστό της επί της εύλογης αξίας των καθαρών περιουσιακών στοιχείων της θυγατρικής.

Εάν η απόκτηση θυγατρικής επιτυγχάνεται σταδιακά, η εύλογη αξία της συμμετοχής που κατείχε ο Όμιλος στην αποκτηθείσα εταιρεία επαναμετράται στην εύλογη αξία κατά την ημερομηνία της απόκτησης.

Τυχόν ενδεχόμενο αντάλλαγμα που μεταβιβάζεται από τον αποκτώντα αναγνωρίζεται στην εύλογη αξία κατά την ημερομηνία απόκτησης. Οποιεσδήποτε μεταγενέστερες μεταβολές στην εύλογη αξία του ενδεχόμενου ανταλλάγματος, που τεκμαίρεται ότι αποτελούν στοιχείο του ενεργητικού ή παθητικού, αναγνωρίζονται σύμφωνα με το ΔΛΠ 39 είτε στα αποτελέσματα είτε ως μεταβολή στα λοιπά συνολικά εισοδήματα. Εάν το ενδεχόμενο αντάλλαγμα κατατάσσεται ως στοιχείο της καθαρής θέσης δεν επαναμετράται έως την τελική τακτοποίησή του μέσω της καθαρής θέσης.

3.2 Συναλλαγματικές μετατροπές

(α) Λειτουργικό νόμισμα και νόμισμα παρουσίασης

Τα στοιχεία των οικονομικών καταστάσεων των εταιρειών του Ομίλου επιμετρώνται βάσει του νομίσματος του πρωτεύοντος οικονομικού περιβάλλοντος, στο οποίο κάθε εταιρεία λειτουργεί («λειτουργικό νόμισμα»). Οι οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται σε Ευρώ, που είναι το λειτουργικό νόμισμα και το νόμισμα παρουσίασης της Εταιρείας.

(β) Συναλλαγές και υπόλοιπα

Οι συναλλαγές σε ξένα νομίσματα μετατρέπονται στο λειτουργικό νόμισμα με ισοτιμίες που ισχύουν κατά την ημερομηνία των συναλλαγών. Κέρδη και ζημιές από συναλλαγματικές διαφορές οι οποίες προκύπτουν από την τακτοποίηση τέτοιων συναλλαγών κατά τη διάρκεια της χρήσης και από τη μετατροπή των νομισματικών στοιχείων που εκφράζονται σε ξένο νόμισμα με τις ισχύουσες ισοτιμίες κατά την ημερομηνία ισολογισμού,

καταχωρούνται στα αποτελέσματα. Οι συναλλαγματικές διαφορές από μη νομισματικά στοιχεία που αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους, θεωρούνται ως τμήμα της εύλογης αξίας και συνεπώς καταχωρούνται όπου και οι διαφορές της εύλογης αξίας.

3.3 Ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία

Τα ενσώματα πάγια επιμετρώνται στο κόστος κτήσεως μείον συσσωρευμένες αποσβέσεις και απομείωση. Το κόστος κτήσεως περιλαμβάνει όλες τις δαπάνες που συνδέονται άμεσα με την απόκτηση των στοιχείων.

Μεταγενέστερες δαπάνες προστίθενται στη λογιστική αξία των ενσωμάτων παγίων ή καταχωρούνται ως ξεχωριστό πάγιο μόνον εάν αναμένεται να επιφέρουν μελλοντικά οικονομικά οφέλη στον Όμιλο και το κόστος τους μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα. Το κόστος επισκευών και συντηρήσεων καταχωρείται στα αποτελέσματα της χρήσεως που πραγματοποιείται.

Οι αποσβέσεις των ενσωμάτων παγίων υπολογίζονται με τη σταθερή μέθοδο στη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής τους ως εξής:

- Βελτιώσεις σε ακίνητα τρίτων	Στη διάρκεια της μίσθωσης
- Μηχανολογικός εξοπλισμός	10-20 έτη
- Μεταφορικά μέσα	10-15 έτη
- Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	5-10 έτη

Οι υπολειμματικές αξίες και οι ωφέλιμες ζωές των ενσωμάτων παγίων αναθεωρούνται και αναπροσαρμόζονται, εφόσον κριθεί σκόπιμο, σε κάθε τέλος χρήσεως.

Όταν οι λογιστικές αξίες των ενσωμάτων παγίων υπερβαίνουν την ανακτήσιμη αξία τους, η διαφορά (απομείωση) καταχωρείται άμεσα ως έξοδο στα αποτελέσματα.

Κατά την πώληση ενσωμάτων παγίων, η διαφορά μεταξύ του τιμήματος που λαμβάνεται και της λογιστικής τους αξίας καταχωρείται ως κέρδος ή ζημία στα αποτελέσματα.

Χρηματοοικονομικά έξοδα που αφορούν στην κατασκευή ενσώματων παγίων κεφαλαιοποιούνται για το χρονικό διάστημα που απαιτείται μέχρι την ολοκλήρωση της κατασκευής. Όλα τα άλλα χρηματοοικονομικά έξοδα αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσεως με την πραγματοποίησή τους.

3.4 Μισθώσεις

(α) Χρηματοδοτικές μισθώσεις

Οι μισθώσεις παγίων όπου ο Όμιλος διατηρεί ουσιωδώς όλους τους κινδύνους και οφέλη της ιδιοκτησίας ταξινομούνται ως χρηματοδοτικές μισθώσεις. Οι χρηματοδοτικές μισθώσεις κεφαλαιοποιούνται με την έναρξη της μίσθωσης στη χαμηλότερη μεταξύ της εύλογης αξίας του παγίου στοιχείου ή της παρούσας αξίας των ελάχιστων μισθωμάτων. Κάθε μίσθωμα επιμερίζεται μεταξύ της υποχρέωσης και των χρηματοοικονομικών εξόδων έτσι ώστε να επιτυγχάνεται ένα σταθερό επιτόκιο στην υπολειπόμενη χρηματοοικονομική υποχρέωση. Οι αντίστοιχες υποχρεώσεις από μισθώματα, καθαρές από χρηματοοικονομικά έξοδα, απεικονίζονται στις υποχρεώσεις. Το μέρος του χρηματοοικονομικού εξόδου που αφορά σε χρηματοδοτικές μισθώσεις αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα χρήσης κατά τη διάρκεια της μίσθωσης. Τα πάγια που αποκτήθηκαν με χρηματοδοτική μίσθωση αποσβένονται στη μικρότερη περίοδο μεταξύ της ωφέλιμης ζωής των παγίων στοιχείων και της διάρκειας μίσθωσής τους, εκτός όπου υπάρχει εύλογη βεβαιότητα ότι ο Όμιλος θα αποκτήσει κυριότητα των παγίων στη λήξη της μίσθωσης οπότε αποσβένονται στη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής τους.

Ο Όμιλος δεν κατέχει πάγια με χρηματοδοτική μίσθωση.

(β) Λειτουργικές μισθώσεις

Μισθώσεις όπου ουσιωδώς οι κίνδυνοι και τα οφέλη της ιδιοκτησίας διατηρούνται από τον εκμισθωτή ταξινομούνται ως λειτουργικές μισθώσεις. Οι πληρωμές που γίνονται για λειτουργικές μισθώσεις (καθαρές από τυχόν κίνητρα που προσφέρθηκαν από τον εκμισθωτή) αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσης αναλογικά κατά τη διάρκεια της μίσθωσης.

3.5 Άϋλα περιουσιακά στοιχεία

Λογισμικό

Τα αγοραζόμενα λογισμικά προγράμματα αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις και απομειώσεις. Οι αποσβέσεις υπολογίζονται με τη σταθερή μέθοδο κατά την διάρκεια της ωφέλιμης ζωής των στοιχείων αυτών η οποία κυμαίνεται στα 5 έτη.

Δαπάνες που σχετίζονται με τη συντήρηση λογισμικών προγραμμάτων αναγνωρίζονται ως έξοδα όταν πραγματοποιούνται.

3.6 Απομείωση αξίας μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Με την εξαίρεση των ασωμάτων παγίων περιουσιακών στοιχείων με απεριόριστη διάρκεια ζωής, τα οποία ελέγχονται για απομείωση τουλάχιστον σε ετήσια βάση, οι λογιστικές αξίες των λοιπών στοιχείων μακροπρόθεσμου ενεργητικού ελέγχονται για σκοπούς απομείωσης όταν γεγονότα ή αλλαγές στις συνθήκες υποδηλώνουν ότι η λογιστική αξία μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη. Όταν η λογιστική αξία κάποιου περιουσιακού στοιχείου υπερβαίνει το ανακτήσιμο ποσό του, η αντίστοιχη ζημία απομείωση του καταχωρείται στα αποτελέσματα. Η ανακτήσιμη αξία προσδιορίζεται ως η μεγαλύτερη αξία μεταξύ της καθαρής τιμής πώλησης και της αξίας χρήσεως. Εύλογη αξία μείον έξοδα πώλησης είναι το ποσό που μπορεί να ληφθεί από τη πώληση ενός περιουσιακού στοιχείου στα πλαίσια μιας αμφοτεροβαρούς συναλλαγής στην οποία τα μέρη έχουν πλήρη γνώση και προσχωρούν οικειοθελώς, μετά την αφαίρεση κάθε πρόσθετου άμεσου κόστους διάθεσης του περιουσιακού στοιχείου, ενώ, αξία χρήσης είναι η καθαρή παρούσα αξία των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών που αναμένεται να πραγματοποιηθούν από τη συνεχή χρήση ενός περιουσιακού στοιχείου και από την πρόσοδο που αναμένεται να προκύψει από τη διάθεσή του στο τέλος της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής του. Για τους σκοπούς προσδιορισμού της απομείωσης, τα στοιχεία του ενεργητικού ομαδοποιούνται στο χαμηλότερο επίπεδο για το οποίο οι ταμειακές ροές δύναται να προσδιοριστούν ξεχωριστά.

3.7 Χρηματοοικονομικά μέσα

α. Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία

i. Ταξινόμηση

Ο Όμιλος ταξινομεί τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στις ακόλουθες κατηγορίες:

- Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία αποτιμώμενα στην εύλογη αξία τους με μεταβολές στα αποτελέσματα
- Δάνεια και απαιτήσεις
- Επενδύσεις διακρατούμενες ως τη λήξη
- Διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία

Η ταξινόμηση εξαρτάται από το σκοπό για τον οποίο αποκτήθηκε η επένδυση. Η Διοίκηση προσδιορίζει την ταξινόμηση κατά την αρχική αναγνώριση.

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που κατέχει ο Όμιλος έχουν ταξινομηθεί ως Δάνεια και απαιτήσεις. Ο Όμιλος δεν κατέχει χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που να έχουν ταξινομηθεί στις λοιπές κατηγορίες που αναφέρονται ανωτέρω.

Δάνεια και απαιτήσεις

Περιλαμβάνουν μη παράγωγα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία με πάγιες ή προσδιορισμένες πληρωμές, τα οποία δε διαπραγματεύονται σε ενεργές αγορές και δεν υπάρχει πρόθεση πώλησης τους. Περιλαμβάνονται στο κυκλοφορούν ενεργητικό, εκτός από εκείνα με λήξεις μεγαλύτερες των 12 μηνών από την ημερομηνία ισολογισμού. Τα τελευταία συμπεριλαμβάνονται στα μη κυκλοφορούντα περιουσιακά

στοιχεία. Τα δάνεια και απαιτήσεις επιμετρώνται στο αναπόσβεστο κόστος βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου.

Τα Δάνεια και απαιτήσεις περιλαμβάνουν κυρίως τις εμπορικές απαιτήσεις της Εταιρίας (σημ. 12.

ii. Αρχική αναγνώριση και παύση αναγνώρισης

Ο Όμιλος αναγνωρίζει ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο όταν καθίσταται ένας εκ των συμβαλλομένων του χρηματοοικονομικού μέσου.

Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο διαγράφεται όταν εκπνεύσουν τα συμβατικά δικαιώματα επί των ταμιακών ροών του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου ή το χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο μεταβιβαστεί και η μεταβίβαση πληροί τους όρους για διαγραφή.

iii. Επιμέτρηση

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, κατά την αρχική αναγνώριση επιμετρώνται στην εύλογη αξία τους (που συνήθως ισούται με το κόστος ή το τίμημα απόκτησης τους) πλέον του κόστους συναλλαγής που αποδίδεται άμεσα στην απόκτηση ή την έκδοση τους.

Τα Δάνεια και απαιτήσεις μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος με τη χρήση του πραγματικού επιτοκίου, αφαιρουμένων και των ζημιών απομείωσης.

iv. Απομείωση

Σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού να εξετάζεται αν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις για την απομείωση ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου ή μιας ομάδας χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων.

Αν υπάρχει αντικειμενική απόδειξη ότι υπάρχει ζημία απομείωσης που αφορά δάνεια και απαιτήσεις που τηρούνται λογιστικά στο αποσβεσμένο κόστος, το ποσό της ζημίας ισούται με τη διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας του περιουσιακού στοιχείου και της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμιακών ροών προεξοφλημένες με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο του περιουσιακού στοιχείου. Η λογιστική αξία του περιουσιακού στοιχείου μειώνεται είτε απευθείας είτε μέσω της χρήσης ενός λογαριασμού πρόβλεψης. Το ποσό της ζημίας αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα.

Σε περίπτωση που σε μεταγενέστερη περίοδο, το ύψος της ζημίας απομείωσης μειώνεται και η μείωση σχετίζεται αντικειμενικά με γεγονός που συμβαίνει μετά την αναγνώριση της απομείωσης, το ποσό της αναστροφής αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα. Η αναστροφή δεν μπορεί να υπερβαίνει το ζημία απομείωσης που είχε πριν καταχωρηθεί.

β. Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις

i. Αρχική αναγνώριση και επιμέτρηση

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις ταξινομούνται, κατά την αρχική αναγνώριση, ως χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, δάνεια, υποχρεώσεις, ή ως παράγωγα που προσδιορίζονται ως μέσα αντιστάθμισης σε μια αποτελεσματική αντιστάθμιση, αναλόγως.

Όλες οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία τους και, στην περίπτωση των δανείων καθαρά από τα άμεσα έξοδα της συναλλαγής.

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις της Εταιρίας περιλαμβάνουν εμπορικές και λοιπές υποχρεώσεις.

ii.Μεταγενέστερη επιμέτρηση

Οι εμπορικές υποχρεώσεις και λοιπές υποχρεώσεις της Εταιρίας αποτιμώνται μεταγενέστερα σύμφωνα με τη μέθοδο του αναπόσβεστου κόστους με τη χρήση του πραγματικού επιτοκίου.

γ. Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις συμψηφίζονται και το καθαρό ποσό παρουσιάζεται στον ισολογισμό, όταν υπάρχει νομικό δικαίωμα συμψηφισμού των ποσών που αναγνωρίστηκαν και

παράλληλα υπάρχει η πρόθεση να γίνει διακανονισμός σε καθαρή βάση, ή η απόκτηση του περιουσιακού στοιχείου και ο διακανονισμός της υποχρέωσης να γίνουν ταυτόχρονα.

3.8 Αποθέματα

Τα αποθέματα αποτιμώνται στη χαμηλότερη αξία μεταξύ κόστους κτήσεως και καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. Το κόστος προσδιορίζεται με τη μέθοδο του ετήσιου μέσου σταθμικού όρου. Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία εκτιμάται με βάση τις τρέχουσες τιμές πώλησης των αποθεμάτων στα πλαίσια της συνήθους δραστηριότητας αφαιρουμένων και των τυχόν εξόδων πώλησης και προκειμένου για ημιτελή των εκτιμώμενων εξόδων για την ολοκλήρωσή τους. Πρόβλεψη για βραδέως κινούμενα ή απαξιωμένα αποθέματα σχηματίζεται εφόσον κρίνεται απαραίτητο. Απομειώσεις αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα της χρήσεως κατά την οποία προκύπτουν.

3.9 Λοιπές Απαιτήσεις

Οι Λοιπές Απαιτήσεις αναγνωρίζονται στο κόστος και μεταγενέστερα της αρχικής καταχώρησης εμφανίζονται στην αναπόσβεστη αξία τους.

3.10 Ταμειακά διαθέσιμα και Ισοδύναμα

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα περιλαμβάνουν τα μετρητά, τις καταθέσεις όψεως και τις βραχυπρόθεσμες μέχρι 3 μήνες επενδύσεις υψηλής ρευστοποίησης και χαμηλού ρίσκου. Τα στοιχεία των διαθεσίμων και ταμειακών ισοδυνάμων έχουν αμελητέο κίνδυνο μεταβολής στην αξία.

3.11 Μετοχικό κεφάλαιο

Το μετοχικό κεφάλαιο περιλαμβάνει τις κοινές μετοχές της Εταιρείας. Οι κοινές μετοχές περιλαμβάνονται στα ίδια κεφάλαια.

Άμεσα έξοδα για την έκδοση μετοχών, εμφανίζονται μετά την αφαίρεση του σχετικού φόρου εισοδήματος, σε μείωση του προϊόντος της έκδοσης. Άμεσα έξοδα που σχετίζονται με την έκδοση μετοχών για την απόκτηση επιχειρήσεων εμφανίζονται σε μείωση του προϊόντος της έκδοσης.

Το κόστος κτήσεως ιδίων μετοχών εμφανίζεται αφαιρετικά των ιδίων κεφαλαίων της Εταιρείας, έως ότου οι ίδιες μετοχές πουληθούν ή ακυρωθούν. Κάθε κέρδος ή ζημιά από πώληση ιδίων μετοχών καθαρό από άμεσα για τη συναλλαγή έξοδα και φόρους, περιλαμβάνεται ως αποθεματικό στα ίδια κεφάλαια. Ο Όμιλος δεν κατέχει ίδιες μετοχές.

3.12 Τρέχων και αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος

Η φορολογία της χρήσης περιλαμβάνει τρέχοντα φόρο και αναβαλλόμενο φόρο. Η φορολογία αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα εκτός εάν αφορά στοιχεία που αναγνωρίζονται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα ή απευθείας στη καθαρή θέση. Σε αυτή την περίπτωση, ο φόρος επίσης αναγνωρίζεται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα ή απευθείας στη καθαρή θέση αντίστοιχα.

Ο τρέχων φόρος υπολογίζεται βάσει των φορολογικών ισολογισμών κάθε μιας εκ των εταιρειών που περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, σύμφωνα με τους φορολογικούς νόμους που ισχύουν στην Ελλάδα ή άλλα φορολογικά πλαίσια εντός των οποίων λειτουργούν οι θυγατρικές εξωτερικού. Η δαπάνη για τρέχοντα φόρο εισοδήματος περιλαμβάνει τον φόρο εισοδήματος που προκύπτει βάσει των κερδών της Εταιρείας όπως αναμορφώνονται στην φορολογική της δήλωση και υπολογίζεται σύμφωνα με τους θεσμοθετημένους ή ουσιαστικά θεσμοθετημένους φορολογικούς συντελεστές

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος προσδιορίζεται με τη μέθοδο της υποχρέωσης που προκύπτει από τις προσωρινές διαφορές μεταξύ της φορολογικής βάσης και της λογιστικής αξίας των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων. Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος δε λογίζεται εάν προκύπτει από την αρχική αναγνώριση στοιχείου ενεργητικού ή παθητικού σε συναλλαγή, εκτός επιχειρηματικής συνένωσης, η οποία όταν έγινε η συναλλαγή δεν επηρέασε ούτε το λογιστικό ούτε το φορολογικό κέρδος ή ζημία.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται κατά την έκταση στην οποία θα υπάρξει μελλοντικό φορολογητέο κέρδος για την χρησιμοποίηση της προσωρινής διαφοράς που δημιουργεί την αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση.

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος αναγνωρίζεται για τις προσωρινές διαφορές που προκύπτουν από επενδύσεις σε θυγατρικές και συγγενείς επιχειρήσεις, με εξαίρεση την αναγνώριση αναβαλλόμενης φορολογικής υποχρέωσης στην περίπτωση που η αναστροφή των προσωρινών διαφορών ελέγχεται από τον Όμιλο και είναι πιθανό ότι οι προσωρινές διαφορές δεν θα αναστραφούν στο προβλεπτό μέλλον. Αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση αναγνωρίζεται για τις προσωρινές διαφορές που προκύπτουν από επενδύσεις σε θυγατρικές και συγγενείς επιχειρήσεις κατά την έκταση στην οποία αναμένεται ότι η προσωρινή διαφορά θα αναστραφεί στο μέλλον και θα υπάρξει μελλοντικό φορολογητέο κέρδος για την χρησιμοποίηση της προσωρινής διαφοράς.

Ο αναβαλλόμενος φόρος προσδιορίζεται λαμβάνοντας υπόψη τους φορολογικούς συντελεστές (και φορολογικούς νόμους) που ισχύουν κατά την ημερομηνία του ισολογισμού και αναμένεται να είναι σε ισχύ όταν η αναβαλλόμενη απαίτηση θα πραγματοποιηθεί ή η αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση θα τακτοποιηθεί.

3.13 Παροχές στο προσωπικό

(α) Βραχυπρόθεσμες παροχές

Οι βραχυπρόθεσμες παροχές προς το προσωπικό σε χρήμα και σε είδος, καταχωρούνται ως έξοδο όταν καθίστανται δουλευμένες.

(β) Παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία

Οι παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία περιλαμβάνουν τόσο προγράμματα καθορισμένων εισφορών (κρατικά προγράμματα) όσο και προγράμματα καθορισμένων παροχών.

Το δεδουλευμένο κόστος των προγραμμάτων καθορισμένων εισφορών καταχωρείται ως έξοδο στην περίοδο που αφορά.

Οι υποχρεώσεις που απορρέουν από προγράμματα καθορισμένων παροχών στο προσωπικό υπολογίζονται στην προεξοφλημένη αξία των μελλοντικών παροχών προς το προσωπικό που έχουν καταστεί δεδουλευμένες κατά την ημερομηνία ισολογισμού. Η δέσμευση της καθορισμένης παροχής υπολογίζεται ετησίως από ανεξάρτητο αναλογιστή με τη χρήση της μεθόδου της προβεβλημένης πιστωτικής μονάδας (projected unit credit method).

Τα αναλογιστικά κέρδη και ζημίες που προκύπτουν από εμπειρικές προσαρμογές και από μεταβολές στις αναλογιστικές παραδοχές αναγνωρίζονται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα στην περίοδο που προκύπτουν.

Το κόστος προϋπηρεσίας αναγνωρίζεται άμεσα στα αποτελέσματα.

3.14 Προβλέψεις

Οι προβλέψεις αναγνωρίζονται όταν:

- Υπάρχει μία παρούσα νομική ή τεκμαιρόμενη δέσμευση ως αποτέλεσμα παρελθοντικών γεγονότων

- Είναι πιθανόν ότι θα απαιτηθεί εκροή πόρων για το διακανονισμό της δέσμευσης

- Το απαιτούμενο ποσό μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα.

Όταν η επίδραση της διαχρονικής αξίας του χρήματος είναι ουσιώδης, το ποσό της πρόβλεψης είναι η παρούσα αξία της δαπάνης που αναμένεται να απαιτηθεί για το διακανονισμό της δέσμευσης. Το επιτόκιο προεξόφλησης θα είναι ένα προ φόρου επιτόκιο που αντανακλά τις τρέχουσες εκτιμήσεις της αγοράς για τη διαχρονική αξία του χρήματος και τους συναφείς με την υποχρέωση κινδύνους.

3.15 Αναγνώριση εσόδων

Τα έσοδα περιλαμβάνουν την εύλογη αξία των πωλήσεων αγαθών και παροχής υπηρεσιών, καθαρά από Φόρο Προστιθέμενης Αξίας, εκπτώσεις και επιστροφές. Η αναγνώριση των εσόδων γίνεται ως εξής:

(α) Πωλήσεις

Οι πωλήσεις αγαθών αναγνωρίζονται όταν ο Όμιλος παραδίδει τα αγαθά στους πελάτες, τα αγαθά γίνονται αποδεκτά από αυτούς και η είσπραξη της απαίτησης είναι εύλογα εξασφαλισμένη.

(β) Έσοδα από παροχή υπηρεσιών

Τα έσοδα από παροχή υπηρεσιών λογίζονται την περίοδο που παρέχονται οι υπηρεσίες, με βάση το στάδιο ολοκλήρωσης της παρεχόμενης υπηρεσίας σε σχέση με το σύνολο των παρεχόμενων υπηρεσιών. Το στάδιο ολοκλήρωσης υπολογίζεται με βάση τα συνολικά κόστη μέχρι την ημερομηνία του ισολογισμού ως ποσοστό από τα συνολικά υπολογιζόμενα κόστη για κάθε συμβόλαιο. Τα κόστη αναγνωρίζονται στην περίοδο την οποία πραγματοποιούνται. Όταν το αποτέλεσμα μιας σύμβασης δεν μπορεί να υπολογιστεί με αξιοπιστία, εισοδήματα αναγνωρίζονται μόνο στο βαθμό που τα έξοδα τα οποία έχουν πραγματοποιηθεί είναι πιθανό να ανακτηθούν.

(γ) Έσοδα από τόκους

Τα έσοδα από τόκους αναγνωρίζονται βάσει χρονικής αναλογίας και με τη χρήση του πραγματικού επιτοκίου. Όταν υπάρχει απομείωση των απαιτήσεων, η λογιστική αξία αυτών μειώνεται στο ανακτήσιμο ποσό τους το οποίο είναι η παρούσα αξία των αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών ροών προεξοφλουμένων με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο. Στη συνέχεια λογίζονται τόκοι με το ίδιο επιτόκιο επί της απομειωμένης (νέας λογιστικής) αξίας.

3.16 Έξοδα

Τα έξοδα αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα σε δεδουλευμένη βάση.

3.17 Διανομή μερισμάτων

Διανομή μερίσματος αναγνωρίζεται ως υποχρέωση όταν η διανομή εγκρίνεται από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων.

3.18 Στρογγυλοποιήσεις

Διαφορές που παρουσιάζονται μεταξύ των ποσών στις οικονομικές καταστάσεις και των αντίστοιχων ποσών στις σημειώσεις οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

4. Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου

4.1 Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου

Ο Όμιλος εκτίθεται σε χρηματοοικονομικούς κινδύνους όπως κινδύνους αγοράς (μεταβολές σε συναλλαγματικές ισοτιμίες, επιτόκια, τιμές αγοράς), πιστωτικό κίνδυνο και κίνδυνο ρευστότητας.

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις του Ομίλου αποτελούνται κυρίως από εμπορικές υποχρεώσεις. Επιπρόσθετα ο Όμιλος έχει υπό διαχείριση χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού, κυρίως με τη μορφή βραχυχρόνιων καταθέσεων και ταμειακών διαθεσίμων, που προέρχονται από τη λειτουργική της δραστηριότητα. Ο Όμιλος με τα διαθέσιμα της χρηματοδοτεί τις ανάγκες της σε κεφάλαιο κίνησης, καθώς και τις επενδύσεις της σε κεφαλαιουχικό εξοπλισμό.

Συνοπτικά, οι μορφές χρηματοοικονομικών κινδύνων που προκύπτουν αναλύονται κατωτέρω.

4.1.1 Κίνδυνος αγοράς

i. Συναλλαγματικός κίνδυνος

Ο Όμιλος δεν εκτίθεται σε σημαντικό συναλλαγματικό κίνδυνο, καθώς οι συναλλαγές σε ξένο νόμισμα είναι περιορισμένες και τα περιουσιακά στοιχεία σε ξένο νόμισμα δεν είναι σημαντικά.

ii. Κίνδυνος τιμής

Ο Όμιλος δεν είναι εκτεθειμένος σε κίνδυνο τιμής.

iii. Κίνδυνος ταμειακών ροών και κίνδυνος μεταβολών εύλογης αξίας λόγω μεταβολών των επιτοκίων

Ο κίνδυνος επιτοκίου για τον Όμιλο και την Εταιρεία είναι περιορισμένος λόγω του μικρού ύψους του τραπεζικού δανεισμού, ενώ δεν υφίστανται τοκοφόρες προθεσμιακές τοποθετήσεις.

4.1.2 Πιστωτικός κίνδυνος

Ο Όμιλος είναι εκτεθειμένος στον πιστωτικό κίνδυνο των πελατών του. Οι πωλήσεις είναι κυρίως πωλήσεις χονδρικής και γίνονται κυρίως σε πελάτες με αξιολογημένο ιστορικό πιστώσεων και πιστωτικά όρια. Επίσης εφαρμόζονται συγκεκριμένοι όροι πωλήσεων και εισπράξεων. Ο Όμιλος χορηγεί πίστωση, εξετάζοντας κατά περίπτωση την πιστοληπτική ικανότητα των πελατών του. Κατά συνέπεια, κρίνεται ότι ο κίνδυνος από επισφαλείς απαιτήσεις είναι ελεγχόμενος και περιορισμένος.

Σε σχέση με πιστωτικό κίνδυνο που σχετίζεται με τις τοποθετήσεις των διαθεσίμων και αυτός είναι περιορισμένος δεδομένου ότι ο Όμιλος διακρατεί υψηλά ταμειακά διαθέσιμα.

4.1.3 Κίνδυνος ρευστότητας

Ο κίνδυνος ρευστότητας διατηρείται σε χαμηλά επίπεδα, διατηρώντας υψηλά ταμειακά διαθέσιμα.

4.2 Διαχείριση κεφαλαίου

Η συνδεδεμένη Εταιρεία «ΠΑΥΛΟΣ Ν. ΠΕΤΤΑΣ Α.Β.Ε.Ε. ΕΛΑΙΟΥΡΓΙΑ - ΣΑΠΩΝΟΠΟΙΙΑ – ΒΙΟΚΑΥΣΙΜΑ» αποτελεί το βασικό προμηθευτή της Εταιρείας και στρατηγικό εταίρο. Στα πλαίσια των αμοιβαίων σχεδίων ανάπτυξης των εταιρειών παρέχει στήριξη στη FAMA FOOD SERVICE A.E. και δεσμεύεται να συνεχίσει να την παρέχει και για το άμεσο μέλλον.

Επειδή το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων της Εταιρείας κατά την 31 Δεκεμβρίου 2016, αφού ληφθούν υπ' όψιν οι παρατηρήσεις του Ορκωτού Ελεγκτή, καθίσταται κατώτερο από το 1/10 του μετοχικού της κεφαλαίου, συντρέχει περίπτωση εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 48 του Κ.Ν. 2190/1920. Με δεδομένη τη διαρκή ανάπτυξη του κύκλου εργασιών και την αυξημένη κερδοφορία της Εταιρείας, όπως αυτές αποτυπώνονται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της κλειόμενης και των προηγούμενων χρήσεων, καθώς και τη βούληση των μετόχων για περαιτέρω ενίσχυση της Εταιρείας, γεγονός που αποδεικνύεται εμπράκτως μέσω των πραγματοποιηθεισών στις χρήσεις 2015 και 2016 αυξήσεων του μετοχικού κεφαλαίου, στις αμέσως προσεχείς χρήσεις δεν θα συντρέχει περίπτωση εφαρμογής των ανωτέρω διατάξεων. Σε κάθε περίπτωση, η Διοίκηση και οι μέτοχοι της Εταιρείας στις προσεχείς Γενικές Συνελεύσεις θα εξετάσουν την ανάγκη λήψης όλων των αναγκαίων μέτρων για να διασφαλίσουν την περαιτέρω ανάπτυξη της.

4.3 Προσδιορισμός των εύλογων αξιών

Ο Όμιλος δεν κατέχει χρηματοοικονομικά μέσα που επιμετρώνται στην εύλογη αξία.

5. Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές

Οι εκτιμήσεις και οι κρίσεις της διοίκησης επανεξετάζονται διαρκώς και βασίζονται σε ιστορικά δεδομένα και προσδοκίες για μελλοντικά γεγονότα, που κρίνονται εύλογες σύμφωνα με τα ισχύοντα.

Ο Όμιλος προβαίνει σε εκτιμήσεις και παραδοχές σχετικά με την εξέλιξη των μελλοντικών γεγονότων. Οι εκτιμήσεις και παραδοχές που ενέχουν σημαντικό κίνδυνο να προκαλέσουν προσαρμογές στις λογιστικές αξίες των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων στους επόμενους 12 μήνες έχουν ως εξής:

5.1 Ωφέλιμες ζωές των ενσώματων παγίων

Η διοίκηση προβαίνει σε εκτιμήσεις αναφορικά με την ωφέλιμη ζωή των αποσβέσιμων παγίων. Περισσότερες πληροφορίες παρατίθενται στις σημειώσεις 3.3 και 3.5.

5.2 Εκτίμηση της καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας των αποθεμάτων

Σύμφωνα με τη λογιστική πολιτική που αναφέρεται στη παράγραφο 3.8 η εκτίμηση της καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας των αποθεμάτων, αποτελεί την καλύτερη εκτίμηση της Διοίκησης, με βάση τις ιστορικές τάσεις των πωλήσεων και τη θεώρηση της για την ποιότητα και τον όγκο των αποθεμάτων, στο βαθμό που τα διαθέσιμα αποθέματα κατή την ημερομηνία του Ισολογισμού θα πουληθούν κάτω του κόστους.

5.3 Προβλέψεις απομείωσης επισφαλών απαιτήσεων

Ο Όμιλος απομειώνει την αξία των εμπορικών απαιτήσεων της όταν υπάρχουν δεδομένα ή ενδείξεις οι οποίες καταδεικνύουν ότι η είσπραξη μιας απαίτησης στο σύνολο της ή κατά ένα μέρος δεν είναι πιθανή. Η διοίκηση της Εταιρίας περιοδικά επανεκτιμά την επάρκεια της πρόβλεψης για επισφαλείς απαιτήσεις με βάσει παράγοντες όπως την πιστωτική της πολιτική, αναφορές από τη νομική υπηρεσία για πρόσφατες εξελίξεις σε υποθέσεις που αυτή χειρίζεται, καθώς και την εκτίμηση της για την επίδραση λοιπών παραγόντων που επιδρούν στην εισπραξιμότητα των απαιτήσεων.

5.4 Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία

Οι υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία υπολογίζονται βάσει αναλογιστικών μεθόδων η διενέργεια των οποίων απαιτεί από τη Διοίκηση να εκτιμήσει συγκεκριμένους παραμέτρους όπως τη μελλοντική αύξηση των αμοιβών των εργαζομένων, το επιτόκιο προεξόφλησης των εν λόγω υποχρεώσεων, το ποσοστό αποχώρησης των εργαζομένων κλπ. Η Διοίκηση προσπαθεί σε κάθε ημερομηνία αναφοράς όπου η εν λόγω πρόβλεψη αναθεωρείται να εκτιμά με όσο το δυνατό καλύτερο τρόπο τις παραμέτρους αυτές.

5.5 Φόρος εισοδήματος

Απαιτείται κρίση για τον προσδιορισμό της πρόβλεψης για φόρο εισοδήματος. Υπάρχουν πολλές συναλλαγές και υπολογισμοί για τους οποίους ο τελικός προσδιορισμός του φόρου είναι αβέβαιος. Εάν το τελικό αποτέλεσμα του φορολογικού ελέγχου είναι διαφορετικό από το αρχικώς αναγνωρισθέν, η διαφορά θα επηρεάσει τον φόρο εισοδήματος και την πρόβλεψη για αναβαλλόμενη φορολογία της χρήσης.

6. Ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία

	Όμιλος και Εταιρεία				
	Βελτιώσεις σε ακίνητα τρίτων	Μηχανολογικός εξοπλισμός	Μεταφορικά μέσα	Έπιπλα και εξοπλισμός	Σύνολο
Υπόλοιπο στις 1 Ιανουαρίου 2015	38.061	329.440	128.302	216.400	**712.203**
Προσθήκες	16.596	95.690	6.500	17.706	**136.492**
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2015	**54.657**	**425.130**	**134.802**	**234.106**	**848.695**
Συσσωρευμένες αποσβέσεις					
Υπόλοιπο στις 1 Ιανουαρίου 2015	1.050	9.972	43.186	91.501	**145.710**
Αποσβέσεις	4.660	21.229	12.156	15.793	**53.838**
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2015	**5.709**	**31.202**	**55.343**	**107.294**	**199.548**
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2015	**48.947**	**393.928**	**79.459**	**126.812**	**649.147**
Υπόλοιπο στις 1 Ιανουαρίου 2016	54.657	425.130	134.802	234.106	**848.695**
Προσθήκες	-	1.800	23.000	91.787	**116.587**
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2016	**54.657**	**426.930**	**157.802**	**325.894**	**965.282**
Συσσωρευμένες αποσβέσεις					
Υπόλοιπο στις 1 Ιανουαρίου 2016	5.709	31.202	55.343	107.294	**199.548**
Αποσβέσεις	5.464	22.943	12.714	22.161	**63.282**
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2016	**11.173**	**54.145**	**68.057**	**129.455**	**262.830**
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2016	**43.484**	**372.785**	**89.745**	**196.439**	**702.452**

Για τα ανωτέρω περιουσιακά στοιχεία δεν υπάρχουν εμπράγματα βάρη.

Κατά την 31.12.2016 ο Όμιλος δεν είχε συμβατικές υποχρεώσεις για την αγορά ενσώματων παγίων στοιχείων.

7. Άυλα περιουσιακά στοιχεία

	Όμιλος και Εταιρεία
	Λογισμικό
Υπόλοιπο στις 1 Ιανουαρίου 2015	11.006
Προσθήκες	2.292
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2015	**13.298**
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	
Υπόλοιπο στις 1 Ιανουαρίου 2015	9.006
Αποσβέσεις	670
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2015	**9.676**
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2015	**3.623**
Υπόλοιπο στις 1 Ιανουαρίου 2016	13.298
Προσθήκες	3.077
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2016	**16.375**
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	
Υπόλοιπο στις 1 Ιανουαρίου 2016	9.676
Αποσβέσεις	1.080
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2016	**10.756**
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2016	**5.619**

8. Επενδύσεις σε θυγατρικές

Οι μεταβολές στις συμμετοχές σε θυγατρικές αναλύονται ως ακολούθως:

	31/12/2016
Υπόλοιπο έναρξης	**-**
Ίδρυση θυγατρικής	10.142
Υπόλοιπο λήξεως	**10.142**

Τα ποσοστά συμμετοχής στις άμεσες θυγατρικές εταιρείες και οι λογιστικές αξίες αυτών κατά την 31η Δεκεμβρίου 2016 αναλύονται ως ακολούθως:

Επωνυμία	**Χώρα εγκατάστασης**	**Ενεργητικό**	**Υποχρεώσεις**	**Έσοδα**	**Κέρδη (ζημιές)**	**Κόστος κτήσης συμμετοχής**	**% Ποσοστό συμμετοχής**
FAMA GLOBAL d.o.o.	Σερβία	85.335	75.062	41.709	149	10.142	100%

9. Αναβαλλόμενη φορολογία

Η συνολική μεταβολή στον αναβαλλόμενο φόρο εισοδήματος είναι η παρακάτω:

	Όμιλος		Εταιρεία	
	31/12/2016	**31/12/2015**	**31/12/2016**	**31/12/2015**
Υπόλοιπο έναρξης:	2.297	5.163	2.297	5.163
Φόρος στην κατάσταση αποτελεσμάτων (σημ. 21)	(2.204)	(4.663)	(2.594)	(4.663)
Φόρος στα λοιπά συνολικά εισοδήματα	1.716	1.783	1.716	1.783
Φόρος στα στα ίδια κεφάλαια	-	14	-	14
Υπόλοιπο τέλους περιόδου	**1.808**	**2.297**	**1.419**	**2.297**

Το μεγαλύτερο μέρος των αναβαλλόμενων απαιτήσεων (υποχρεώσεων) είναι ανακτήσιμο (πληρωτέο) μετά από 12 μήνες.

Η κίνηση στις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις κατά την διάρκεια της χρήσης, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη ο συμψηφισμός των υπολοίπων είναι η παρακάτω:

Όμιλος και Εταιρεία

Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	**Επιταχυνόμενες φορολογικές αποσβέσεις**	**Σύνολο**
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2014	(3.685)	(3.685)
(Χρέωση)/ πίστωση στην κατάσταση αποτελεσμάτων	(6.649)	(6.649)
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2015	**(10.334)**	**(10.334)**
(Χρέωση)/ πίστωση στην κατάσταση αποτελεσμάτων	(5.091)	(5.091)
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2016	**(15.426)**	**(15.426)**

Όμιλος

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	**Προβλέψεις αποζημίωσης προσωπικού**	**Διαγραφή αύλων περιουσιακών στοιχείων**	**Λοιπά**	**Σύνολο**
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2014	8.089	759	-	8.849
(Χρέωση)/ πίστωση στην κατάσταση αποτελεσμάτων	2.759	(774)		1.986
(Χρέωση)/ πίστωση στα λοιπά συνολικά εισοδήματα	1.783			1.783
(Χρέωση)/ πίστωση στα ίδια κεφάλαια		14		14
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2015	**12.631**	**0**	**-**	**12.631**
(Χρέωση)/ πίστωση στην κατάσταση αποτελεσμάτων	2.497	-	390	2.887
(Χρέωση)/ πίστωση στα λοιπά συνολικά εισοδήματα	1.716			1.716
(Χρέωση)/ πίστωση στα ίδια κεφάλαια		-		-
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2016	**16.845**	**0**	**390**	**17.234**

Εταιρεία

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	**Προβλέψεις αποζημίωσης προσωπικού**	**Διαγραφή αύλων περιουσιακών στοιχείων**	**Σύνολο**
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2014	8.089	759	8.849
(Χρέωση)/ πίστωση στην κατάσταση αποτελεσμάτων	2.759	(774)	1.986
(Χρέωση)/ πίστωση στα λοιπά συνολικά εισοδήματα	1.783		1.783
(Χρέωση)/ πίστωση στα ίδια κεφάλαια	-	14	14
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2015	**12.631**	**0**	**12.631**
(Χρέωση)/ πίστωση στην κατάσταση αποτελεσμάτων	2.497	-	2.497
(Χρέωση)/ πίστωση στα λοιπά συνολικά εισοδήματα	1.716	-	1.716
(Χρέωση)/ πίστωση στα ίδια κεφάλαια	-	-	-
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2016	**16.845**	**0**	**16.845**

Ο αναβαλλόμενος φόρος που αναγνωρίστηκε στα λοιπά συνολικά εισοδήματα κατά την διάρκεια της χρήσης αφορά αναλογιστικές ζημιές χρήσεως από την επαναεπιμέτρηση των προγραμμάτων καθορισμένων παροχών στο προσωπικό.

10. Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις

	Όμιλος		**Εταιρεία**	
	31/12/2016	**31/12/2015**	**31/12/2016**	**31/12/2015**
Εμπορικοί πελάτες	5.260.334	5.131.767	5.294.345	5.131.767
Μείον: Προβλέψεις απομείωσης	-	(3.240)	-	(3.240)
Τελικές απαιτήσεις εμπορικών πελατών	**5.260.334**	**5.128.527**	**5.294.345**	**5.128.527**
Προκαταβολές προμηθευτών	77.615	12.341	77.615	12.341
Έξοδα επομένων χρήσεων (προπληρωμές)	17.636	13.340	17.636	13.340
Λοιπές απαιτήσεις	141.825	133.112	135.967	133.112
Σύνολο	**5.497.411**	**5.287.320**	**5.525.562**	**5.287.320**
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό	29.611	28.955	29.611	28.955
Κυκλοφορούν ενεργητικό	5.467.800	5.258.365	5.495.951	5.258.365
	5.497.411	**5.287.320**	**5.525.562**	**5.287.320**

Ανάλυση παλαιότητας υπολοίπων εμπορικών πελατών:

	Όμιλος		Εταιρεία	
	31/12/2016	**31/12/2015**	**31/12/2016**	**31/12/2015**
Μη ληξιπρόθεσμα και μη απομειωμένα κατά την ημερομηνία του ισολογισμού (α)	3.315.081	3.537.200	3.349.091	3.537.200
Είναι απομειωμένα κατά την ημερομηνία	-	3.240	-	3.240
Έχει δημιουργηθεί πρόβλεψη για το ποσό	-	(3.240)	-	(3.240)
Σύνολο (β)	-	-	-	-
Δεν έχουν απομειωθεί κατά την ημερομηνία του ισολογισμού αλλά είναι				
90-180 μέρες	583.439	606.982	583.439	606.982
180-270 μέρες	359.423	149.454	359.423	149.454
270-365 μέρες	123.137	77.268	123.137	77.268
Άνω του έτους	879.254	757.625	879.254	757.625
Σύνολο (γ)	**1.945.253**	**1.591.328**	**1.945.253**	**1.591.328**
Σύνολο (α)+(β)+(γ)	**5.260.334**	**5.128.527**	**5.294.345**	**5.128.527**

11. Αποθέματα

	Όμιλος		Εταιρεία	
	31/12/2016	**31/12/2015**	**31/12/2016**	**31/12/2015**
Πρώτες και βοηθητικές ύλες	4.314	7.494	4.314	7.494
Εμπορεύματα	1.744.396	1.478.769	1.695.037	1.478.769
Σύνολο	**1.748.710**	**1.486.262**	**1.699.351**	**1.486.262**
Μείον: Προβλέψεις απομείωσης	-	-	-	-
Συνολική καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία	**1.748.710**	**1.486.262**	**1.699.351**	**1.486.262**

Το κόστος των αποθεμάτων που αναγνωρίστηκε ως έξοδο κατά τη διάρκεια της χρήσεως ανέρχεται σε 12.758.467 (2015: 11.964.388) και 12.784.412 (2015: 11.964.388) για τον Όμιλο και την Εταιρεία αντίστοιχα.

12. Ταμιακά διαθέσιμα και ισοδύναμα

	Όμιλος		Εταιρεία	
	31/12/2016	**31/12/2015**	**31/12/2016**	**31/12/2015**
Ταμείο	78.795	1.513.600	78.795	1.513.600
Καταθέσεις όψεως	254.842	271.454	252.938	271.454
Καταθέσεις προθεσμίας	500.000	0	500.000	-
Σύνολο	**833.637**	**1.785.053**	**831.732**	**1.785.053**

Το μέσο σταθμικό επιτόκιο των καταθέσεων διαμορφώθηκε σε 0,1% (2015: 0,1%).

Τα ανωτέρω ποσά αποτελούν τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα για σκοπούς της κατάστασης ταμειακών ροών.

13. Μετοχικό κεφάλαιο

Η κίνηση του Μετοχικού κεφαλαίου κατά τη διάρκεια της χρήσεως είχε ως εξής:

	Αριθμός μετοχών	Ονομαστική αξία μετοχής	Συνολικής αξία (Κοινές ονομαστικές μετοχές)
Υπόλοιπο στις 1 Ιανουαρίου 2015	2.000	30	60.000
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	4.700	30	141.000
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2015	**6.700**	**30**	**201.000**
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	3.300	30	99.000
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2016	**10.000**	**30**	**300.000**

14. Αποθεματικά

Όμιλος	Αποθεματικό Συναλλαγματικών διαφορών	Τακτικό αποθεματικό	Αποθεματικό αναλογιστικών κερδών/(ζημιών)	Σύνολο
Υπόλοιπο στις 1 Ιανουαρίου 2015	**-**	**-**	**(5.332)**	**(5.332)**
Σχηματισμός τακτικού αποθεματικού		5.447		**5.447**
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές) περιόδου			(3.619)	**(3.619)**
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2015	**-**	**5.447**	**(8.951)**	**(3.504)**
Υπόλοιπο στις 1 Ιανουαρίου 2016	**-**	**5.447**	**(8.951)**	**(3.504)**
Σχηματισμός τακτικού αποθεματικού		7.305		7.305
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές) περιόδου			(4.201)	(4.201)
Συναλλαγματικές διαφορές	(19)			(19)
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2016	**19**	**12.752**	**(13.152)**	**(419)**

Εταιρεία	Τακτικό αποθεματικό	Αποθεματικό αναλογιστικών κερδών/(ζημιών)	Σύνολο
Υπόλοιπο στις 1 Ιανουαρίου 2015	**-**	**(5.332)**	**(5.332)**
Σχηματισμός τακτικού αποθεματικού	5.447		5.447
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές) περιόδου		(3.619)	(3.619)
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2015	**5.447**	**(8.951)**	**(3.504)**
Υπόλοιπο στις 1 Ιανουαρίου 2016	**5.447**	**(8.951)**	**(3.504)**
Σχηματισμός τακτικού αποθεματικού	7.305		7.305
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές) περιόδου		(4.201)	(4.201)
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2016	**12.752**	**(13.152)**	**(400)**

(α) Τακτικό αποθεματικό

Το Τακτικό Αποθεματικό σχηματίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις της Ελληνικής Νομοθεσίας (κωδ.Ν.2190/20, άρθρα 44 και 45) κατά την οποία ποσό τουλάχιστον ίσο με το 5% των ετησίων καθαρών (μετά φόρων) κερδών, είναι υποχρεωτικό να μεταφερθεί στο Τακτικό Αποθεματικό μέχρι το ύψος του να φθάσει το ένα τρίτο του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου. Το τακτικό αποθεματικό μπορεί να χρησιμοποιηθεί για κάλυψη ζημιών μετά από απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων, και ως εκ τούτου δε μπορεί να χρησιμοποιηθεί για οποιοδήποτε άλλο λόγο.

(β) Αποθεματικό αναλογιστικών κερδών/(ζημιών)

Καταχωρούνται τα αναλογιστικά κέρδη και οι ζημίες που προκύπτουν από εμπειρικές προσαρμογές και από μεταβολές στις αναλογιστικές παραδοχές κατά την επιμέτρηση της υποχρέωση παροχών προσωπικού μετά την έξοδο από την υπηρεσία (ως σχετική σημείωση 16).

(γ) Αποθεματικό συναλλαγματικών διαφορών

Το Αποθεματικό συναλλαγματικών διαφορών περιλαμβάνει τις συναλλαγματικές διαφορές από τη μετατροπή των αποτελεσμάτων και της οικονομικής θέσης της θυγατρικής εταιρείας στο εξωτερικό, που έχει διαφορετικό νόμισμα παρουσίασης, στο νόμισμα παρουσίασης του Ομίλου.

15. Δανεισμός

	Όμιλος και Εταιρεία	
	31/12/2016	**31/12/2015**
Μακροπρόθεσμος δανεισμός		
Τραπεζικά δάνεια	407.419	-
Σύνολο μακροπρόθεσμων δανείων	**407.419**	**-**
Βραχυπρόθεσμα δάνεια		
Βρραχυπρόθεσμο μέρος μακροπρόθεσμων δανείων	94.507	-
Σύνολο βραχυπρόθεσμων δανείων	**94.507**	**-**
Σύνολο δανείων	**501.927**	**-**

Στις 24 Νοεμβρίου 2016 η Εταιρεία ανέλαβε τοκοχρεωλυτικό δάνειο ποσού 500.000, διάρκειας 5 ετών με επιτόκιο 4% πλέον περιθωρίου Euribor 360 ημερών (που είναι και το αποτελεσματικό επιτόκιο του δανείου). Το δάνειο θα αποπληρωθεί σε 20 τριμηνιαίες δόσεις και λήγει στις 24 Νοεμβρίου 2021.

Την 31 Δεκεμβρίου 2016 η λογιστική αξία του δανείου ισούται με την εύλογη.

16. Υποχρεώσεις παροχών στους εργαζόμενους μετά την έξοδο από την υπηρεσία

Όμιλος και Εταιρεία

	31/12/2016	**31/12/2015**
Υποχρεώσεις ισολογισμού για :		
Συνταξιοδοτικές παροχές	58.085	43.556
Σύνολο	**58.085**	**43.556**
Χρεώσεις στα αποτελέσματα		
Συνταξιοδοτικές παροχές (σημ. 19)	15.289	14.007
Σύνολο	**15.289**	**14.007**
Αναλογιστικά (κέρδη)/ζημιές (Λοιπά συνολικά εισοδήματα)		
Συνταξιοδοτικές παροχές	5.917	5.403
Σύνολο	**5.917**	**5.403**
Τα ποσά που έχουν καταχωρηθεί στον ισολογισμό είναι τα παρακάτω:		
Παρούσα αξία μη χρηματοδοτούμενων υποχρεώσεων	58.085	43.556
Υποχρέωση στον ισολογισμό	**58.085**	**43.556**

Τα ποσά που έχουν καταχωρηθεί στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων είναι τα παρακάτω:

	31/12/2016	31/12/2015
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	8.966	8.608
Χρηματοοικονομικό κόστος	871	778
Κόστος διακανονισμών	5.452	4.621
Σύνολο περιλαμβανομένο στις παροχές σε εργαζομένους	**15.289**	**14.007**

Η μεταβολή της υποχρέωσης στον ισολογισμό έχει ως εξής:

	31/12/2016	31/12/2015
Υπόλοιπο έναρξης χρήσης	43.556	31.112
Σύνολο χρέωσης στα αποτελέσματα	15.289	14.007
Πληρωθείσες αποζημιώσεις	(6.678)	(6.965)
	52.167	**38.154**
Αναλογιστικά (κέρδη)/ζημιές από αλλαγές σε οικονομικές παραδοχές	2.327	35
Αναλογιστικά (κέρδη)/ζημιές λόγω εμπειρίας	3.591	5.367
Υπόλοιπο τέλους χρήσης	**58.085**	**43.556**

Οι κύριες αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για λογιστικούς σκοπούς είναι οι εξής:

	31/12/2016	31/12/2015
	%	%
Προεξοφλητικό επιτόκιο	1,8%	2,0%
Πληθωρισμός	2,0%	2,0%
Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	2,0%	2,0%

Η ανάλυση ευαισθησίας της παρούσας αξίας στις αλλαγές των κύριων αναλογιστικών παραδοχών έχει ως εξής:

	Επίπτωση στην υποχρέωση παροχών προσωπικού		
	Αλλαγή σε παραδοχή	Αύξηση παραδοχής	Μείωση παραδοχής
Προεξοφλητικό επιτόκιο	0,5%	Μείωση 10%	Αύξηση 11%
Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	0,5%	Αύξηση 11%	Μείωση 10%

Μέση αναμενόμενη διάρκεια λήξης της υποχρέωσης παροχών προσωπικού:

	31/12/2016	31/12/2015
	Έτη	Έτη
Συνταξιοδοτικές παροχές	22,54	22,68

17. Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις

	Όμιλος		Εταιρεία	
	31/12/2016	**31/12/2015**	**31/12/2016**	**31/12/2015**
Προμηθευτές	502.244	575.449	489.406	575.449
Ποσά οφειλόμενα σε συνδεδεμένα μέρη (σημ.22)	6.876.782	7.997.818	6.876.782	7.997.818
Δεδουλευμένα έξοδα	8.007	7.481	8.007	7.481
Ασφαλιστικοί οργανισμοί και λοιποί φόροι	184.007	198.861	183.475	198.861
Προκαταβολές πελατών	57.917	17.700	57.917	17.700
Λοιπές υποχρεώσεις	10.227	6.059	9.424	6.059
Σύνολο	**7.639.184**	**8.803.368**	**7.625.011**	**8.803.368**
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	-	-	-	-
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	7.639.184	8.803.368	7.625.011	8.803.368
	7.639.184	**8.803.368**	**7.625.011**	**8.803.368**

18. Πωλήσεις

Η ανάλυση των εσόδων έχει ως εξής:

	Όμιλος		Εταιρεία	
	31/12/2016	**31/12/2015**	**31/12/2016**	**31/12/2015**
Πωλήσεις εμπορευμάτων	15.900.364	14.783.231	15.926.004	14.783.231
Πωλήσεις υπηρεσιών	63.497	87.492	69.527	87.492
Σύνολο	**15.963.861**	**14.870.723**	**15.995.531**	**14.870.723**

19. Παροχές σε εργαζομένους

	Όμιλος		Εταιρεία	
	31/12/2016	**31/12/2015**	**31/12/2016**	**31/12/2015**
Μισθοί	(959.800)	(864.605)	(953.993)	(864.605)
Έξοδα κοινωνικής ασφάλισης	(243.148)	(215.864)	(242.108)	(215.864)
Λοιπά έξοδα και παροχές στο προσωπικό	(200.439)	(195.018)	(200.439)	(195.018)
Συνταξιοδοτικό κόστος προγραμμάτων καθορισμένων παροχών (σημ. 16)	(15.289)	(14.007)	(15.289)	(14.007)
Σύνολο	**(1.418.676)**	**(1.289.493)**	**(1.411.830)**	**(1.289.493)**

Ο αριθμός του απασχολούμενου προσωπικού κατά την 31/12/2016 ανήλθε σε 40 άτομα (2015 : 32 άτομα) για τον Όμιλο και 39 άτομα (2015 : 32 άτομα) για την Εταιρεία.

20. Λοιπά λειτουργικά έξοδα

	Όμιλος		Εταιρεία	
	31/12/2016	**31/12/2015**	**31/12/2016**	**31/12/2015**
Αμοιβές τρίτων	(86.718)	(73.474)	(104.950)	(73.474)
Τηλεπικοινωνίες-Φωτισμός-Ύδρευση-Θέρμανση-Καθαρισμός-Φύλαξη	(99.580)	(111.486)	(99.580)	(111.486)
Μεταφορικά-έξοδα ταξειδίων	(695.370)	(697.969)	(695.138)	(697.969)
Ενοίκια	(232.032)	(216.098)	(227.405)	(216.098)
Ασφάλιστρα	(7.676)	(6.533)	(7.676)	(6.533)
Έξοδα επιδιόρθρωσης και συντήρησης ενσώματων παγίων	(31.727)	(38.763)	(31.727)	(38.763)
Φόροι τέλη	(51.554)	(41.453)	(51.200)	(41.453)
Έξοδα προβολής και διαφήμισης	(25.397)	(75.168)	(25.397)	(75.168)
Λοιπά	(147.479)	(108.374)	(147.081)	(108.374)
	(1.377.534)	**(1.369.317)**	**(1.390.155)**	**(1.369.317)**

21. Φόρος εισοδήματος

	Όμιλος		Εταιρεία	
	2016	**2015**	**2016**	**2015**
Φόρος χρήσης	(121.535)	(87.382)	(121.508)	(87.382)
Αναβαλλόμενος φόρος (σημ.9)	(2.204)	(4.663)	(2.594)	(4.663)
Σύνολο	**(123.739)**	**(92.045)**	**(124.102)**	**(92.045)**

Ο φόρος εισοδήματος επί των κερδών προ φόρων διαφέρει από το θεωρητικό ποσό το οποίο θα προέκυπτε αν χρησιμοποιούσαμε τον βασικό φορολογικό συντελεστή της Ελλάδας, ως εξής:

	2016	**2015**	**2016**	**2015**
Κέρδη προ φόρων	**345.022**	**200.213**	**346.190**	**200.213**
Φόρος υπολογισμένος βάση τους ισχύοντες φορολογικούς συντελεστές στην Ελλάδα: 29% (2015:29%)	(100.057)	(58.062)	(100.395)	(58.062)
Έξοδα που δεν εκπίπτουν για φορολογικοί	(23.662)	(34.348)	(23.662)	(34.348)
Αλλαγή φορολογικών συντελεστών	-	365	-	365
Διαφορά συντελεστών	25	-		
Λοιπά	(45)	-	(45)	-
Σύνολο φόρων	**(123.739)**	**(92.045)**	**(124.102)**	**(92.045)**

Ανέλεγκτες χρήσεις

Η Εταιρεία έχει ελεγχθεί φορολογικά έως και την χρήση 2009. Λόγω της ύπαρξης των ανέλεγκτων φορολογικών χρήσεων (2010-2011), είναι πιθανόν να επιβληθούν επιπλέον πρόστιμα και φόροι, τα ποσά των οποίων δεν είναι δυνατόν να προσδιοριστούν με ακρίβεια επί του παρόντος.

Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης

Από τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2011 και έπειτα, σύμφωνα με το Νόμο 4174/2013 (άρθρο 65Α), όπως ισχύει (και όπως όριζε το άρθρο 82 του Νόμου 2238/1994), οι Ελληνικές ανώνυμες εταιρίες και οι

εταιρίες περιορισμένης ευθύνης των οποίων οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις ελέγχονται υποχρεωτικά από ορκωτούς ελεγκτές, υποχρεούνταν έως και τις χρήσεις με έναρξη πριν την 1 Ιανουαρίου του 2016 να λαμβάνουν «Ετήσιο Φορολογικό Πιστοποιητικό», το οποίο εκδίδεται, μετά τη διενέργεια σχετικού φορολογικού ελέγχου, από το νόμιμο ελεγκτή ή ελεγκτικό γραφείο που ελέγχει τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις. Για τις χρήσεις που ξεκινούν από την 1 Ιανουαρίου 2016 και μετά, το «Ετήσιο Φορολογικό Πιστοποιητικό» είναι προαιρετικό, ωστόσο η Εταιρία έχει επιλέξει να το λαμβάνει.

Οι Εκθέσεις Φορολογικής Συμμόρφωσης για τις χρήσεις 2012 έως 2015 που έλαβε η εταιρεία εκδόθηκαν χωρίς διατύπωση επιφύλαξης.

Ο φορολογικός έλεγχος από τους ορκωτούς ελεγκτές της εταιρίας για την χρήση 2016 είναι σε εξέλιξη και αναμένεται να ολοκληρωθεί μετά την δημοσίευση των Οικονομικών Καταστάσεων, ωστόσο οι όποιες ενδεχόμενες πρόσθετες επιβαρύνσεις προκύψουν μετά την ολοκλήρωσή του, δεν αναμένεται να έχουν ουσιώδη επίδραση επί των Οικονομικών Καταστάσεων.

Σύμφωνα με την ελληνική φορολογική νομοθεσία και τις αντίστοιχες Υπουργικές Αποφάσεις, οι εταιρίες για τις οποίες εκδίδεται φορολογικό πιστοποιητικό χωρίς επισημάνσεις για παραβάσεις της φορολογικής νομοθεσίας δεν εξαιρούνται από την επιβολή επιπρόσθετων φόρων και προστίμων από τις ελληνικές φορολογικές αρχές μετά την ολοκλήρωση σχετικού φορολογικού ελέγχου από αυτές στο πλαίσιο των νομοθετικών περιορισμών (ως γενική αρχή, 5 χρόνια από τη λήξη της χρήσης στην οποία η φορολογική δήλωση έπρεπε να έχει υποβληθεί). Η Διοίκηση της Εταιρίας εκτιμά ότι στη περίπτωση φορολογικού ελέγχου από τις φορολογικές αρχές δεν θα προκύψουν πρόσθετες φορολογικές υποχρεώσεις που θα έχουν ουσιώδη επίδραση πέραν από αυτές που καταχωρήθηκαν και απεικονίζονται στις οικονομικές καταστάσεις.

22. Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Τα συνδεδεμένα μέρη του Ομίλου περιλαμβάνουν τα βασικά μέλη της Διοίκησης του Ομίλου και τα πρόσωπα που ελέγχουν τον Όμιλο, τα στενά συγγενικά τους πρόσωπα, και τις οικονομικές οντότητες που ελέγχονται ή ελέγχονται από κοινού από τα αυτά τα πρόσωπα. Για τη Εταιρεία συνδεμένο μέρος είναι και η θυγατρική στη Σερβία.

Όλες οι συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη, πραγματοποιούνται ουσιαστικά με όρους ίδιους με εκείνους που ισχύουν για παρόμοιες συναλλαγές με μη συνδεδεμένα μέρη και δεν εμπεριέχουν κίνδυνο υψηλότερο του κανονικού.

	Όμιλος		Εταιρεία	
	1/1-31/12/2016	**1/1-31/12/2015**	**1/1-31/12/2016**	**1/1-31/12/2015**
Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη				
Πωλήσεις αγαθών				
- Θυγατρικές εταιρείες	-	-	54.848	-
- Λοιπές συνδεδεμένες εταιρείες	199.128	125.717	144.280	125.717
Πωλήσεις Υπηρεσιών				
- Θυγατρικές εταιρείες	-	-	6.031	-
- Λοιπές συνδεδεμένες εταιρείες	69.077	95.618	69.077	95.618
Αγορές αγαθών				
- Λοιπές συνδεδεμένες εταιρείες	8.733.203	8.342.347	8.733.203	8.342.347
Αγορές Υπηρεσιών				
- Θυγατρικές εταιρείες	-	-	15.000	-
Αγορές Παγίων				
- Λοιπές συνδεδεμένες εταιρείες	15.501	-	15.501	-
Έξοδα ενοικίων				
- Λοιπές συνδεδεμένες εταιρείες	128.400	128.400	128.400	128.400
Παροχές προς μέλη διοικήσεως και διευθυντικά στελέχη				
Βραχυπρόθεσμες αμοιβές και παροχές	198.208	193.097	198.208	193.097

	Όμιλος		Εταιρεία	
	31/12/2016	**31/12/2015**	**31/12/2016**	**31/12/2015**
Υπόλοιπα με συνδεδεμένα μέρη				
Απαιτήσεις				
- Θυγατρικές εταιρείες	-		60.879	
- Λοιπές συνδεδεμένες εταιρείες	8.550	-	8.550	-
Υποχρεώσεις				
- Λοιπές συνδεδεμένες εταιρείες	6.876.782	7.997.818	6.876.782	7.997.818

23. Δεσμεύσεις

Την 31η Δεκεμβρίου 2016 και 2015 ο Όμιλος έχει συνάψει διάφορες συμφωνίες λειτουργικής μίσθωσης που αφορούν κυρίως ενοικίαση των εγκαταστάσεων της και μεταφορικών μέσων. Το σύνολο της μελλοντικής ελάχιστης καταβολής μισθωμάτων έχει ως εξής:

	Όμιλος και Εταιρεία	
	31/12/2016	**31/12/2015**
Έως 1 έτος	217.455	210.772
Από 1-5 έτη	685.713	568.664
Περισσότερα από 5 έτη	299.600	478.800
	1.202.768	**1.258.236**

24. Ενδεχόμενες υποχρεώσεις

Δεν εκκρεμούσαν σημαντικές αγωγές κατά της Εταιρείας ούτε υπάρχουν άλλες ενδεχόμενες υποχρεώσεις την 31 Δεκεμβρίου 2016, για τις οποίες δεν έχει αναγνωριστεί πρόβλεψη, οι οποίες ενδέχεται να επηρεάσουν σημαντικά την οικονομική θέση της Εταιρείας.

25. Μερίσματα

Η εταιρία κατέβαλε μερίσματα στη τρέχουσα ποσού ευρώ 103.850 (2015: 68.000). Το Διοικητικό συμβούλιο προτείνει προς την Γενική Συνέλευση των μετόχων, την διανομή μερίσματος ποσού ευρώ 100.000 για την τρέχουσα χρήση.

26. Πληροφόρηση κατά τομέα

Οι τομείς καθορίζονται με βάση την εσωτερική πληροφόρηση που λαμβάνει η Διοίκηση της Εταιρίας και παρουσιάζονται στις οικονομικές καταστάσεις με βάση αυτή την εσωτερική κατηγοριοποίηση.

Ο επιχειρηματικός τομέας που δραστηριοποιείται ο Όμιλος είναι ένας, αυτός της εμπορίας ειδών διατροφής.

Γεωγραφικά ο Όμιλος δραστηριοποιείται στην Ελλάδα και τη Σερβία και πωλεί προϊόντα και υπηρεσίες σε χώρες της Ε.Ε. και σε Ευρωπαϊκές χώρες εκτός Ε.Ε.

Πληροφόρηση ανά γεωγραφική περιοχή

	Πωλήσεις		**Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία ***	
	1/1-31/12/2016	**1/1-31/12/2015**	**31/12/2016**	**31/12/2015**
Ελλάδα	15.352.829	14.372.610	737.683	681.725
Ευρωπαική Ένωση	548.555	479.514	-	-
Λοιπές Ευρωπαικές Χώρες	62.476	18.599	-	-
Σύνολο	**15.963.861**	**14.870.723**	**737.683**	**681.725**

Η κατανομή των πωλήσεων στους γεωγραφικούς τομείς γίνεται ανάλογα με τη χώρα εγκατάστασης του πελάτη. Η κατανομή των μη κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων γίνεται ανάλογα με τη τοποθεσία τους.

(*) Δεν περιλαμβάνονται τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και τα αναβαλλόμενα φορολογικά περιουσιακά στοιχεία.

27. Γεγονότα μετά την ημερομηνία του ισολογισμού

Πέρα των ήδη αναφερθέντων γεγονότων δεν υπάρχουν σημαντικά γεγονότα μεταγενέστερα της 31ης Δεκεμβρίου 2016 τα οποία θα έπρεπε ή να κοινοποιηθούν ή να διαφοροποιήσουν τα κονδύλια των δημοσιευμένων οικονομικών καταστάσεων.

Σίνδος, 27 Ιουνίου 2017

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ & ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ	Ο ΕΝΤΕΤΑΛΜΕΝΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ & ΜΕΛΟΣ Δ.Σ.	Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΛΟΓΙΣΤΗΣ
ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ Π.ΠΕΤΤΑΣ	ΑΝΤΩΝΙΟΣ Χ. ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ	ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΛ. ΠΕΤΡΙΔΗΣ
Α.Δ.Τ. ΑΙ 210423	Α.Δ.Τ ΑΕ 199013	Α.Δ.Τ. ΑΚ 286143, Αρ. Αδεΐας 50391/Α' τάξης